

Підсумки роботи територіальних управлінь Державної судової адміністрації України за 2012 рік

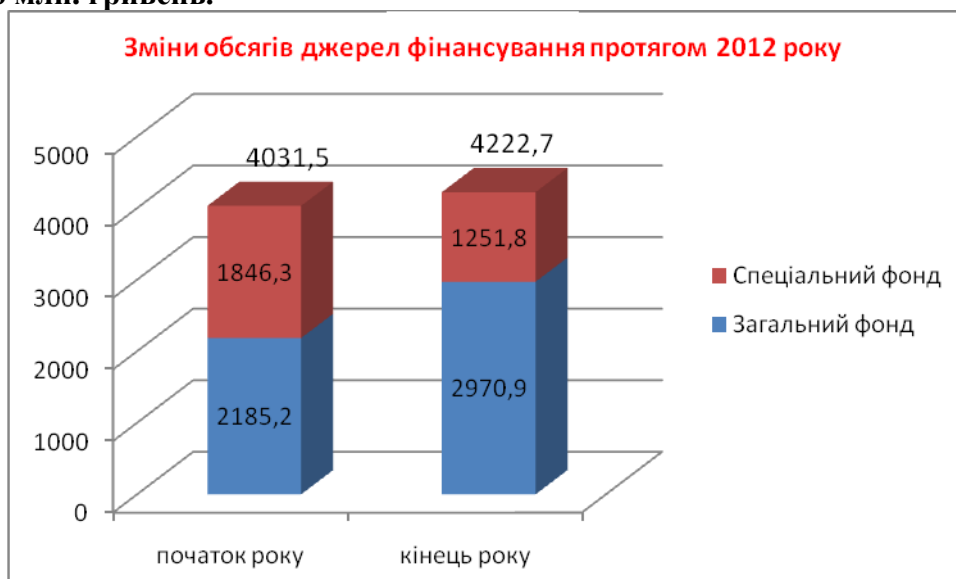
З метою створення умов для незалежного здійснення правосуддя територіальними управліннями Державної судової адміністрації України протягом 2012 року спрямовувалася робота на **організаційне забезпечення діяльності місцевих загальних судів**, яке становить заходи фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного та організаційно-технічного характеру.

Слід звернути увагу на найактуальніші проблеми, які потребують першочергового розв'язання.

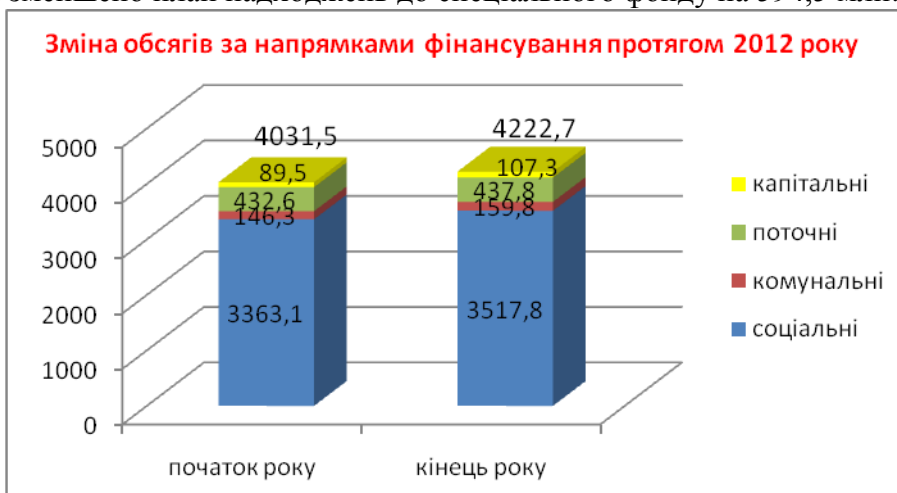
1. Стан фінансового забезпечення судової системи

Видатки, передбачені судовій системі Законом України «Про Державний бюджет України на 2012 рік», за загальним та спеціальним фондом на початок року склали **4 031,5 млн. грн.**, з них загальний фонд держбюджету складав **2 185,2 млн. грн.**, спеціальний – **1 846,3 млн. гривень**.

На кінець року загальний обсяг призначених судовій владі асигнувань становив **4 222,7 млн. грн.**, з них загальний фонд держбюджету - **2 970,9 млн. грн.**, спеціальний – **1 251,8 млн. гривень**.

Протягом року були збільшені обсяги асигнувань загального фонду на 785,7 млн. грн. та зменшено план надходжень до спеціального фонду на 594,5 млн. гривень.

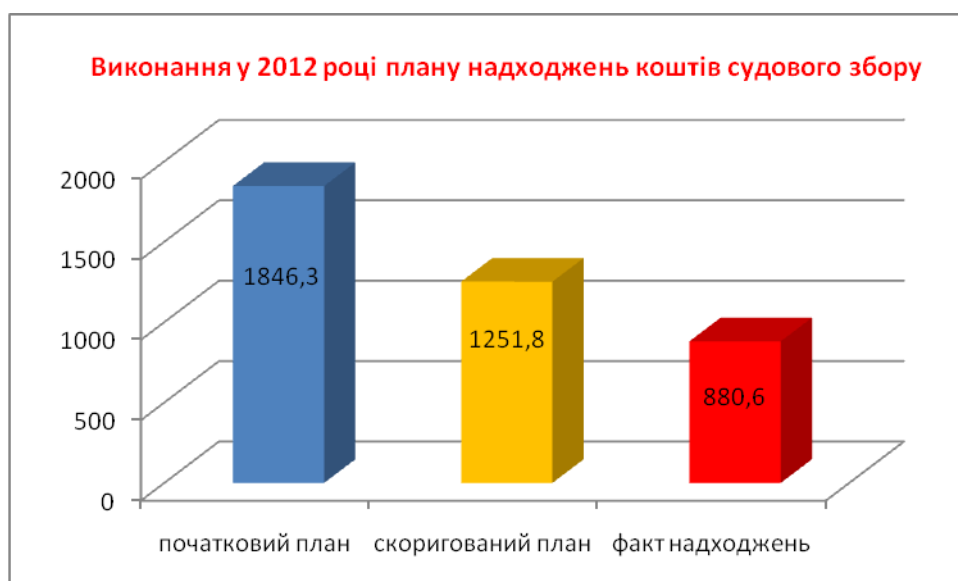
Загальний приріст асигнувань в обсязі 191,2 млн. грн. за напрямками фінансування розподілено наступним чином:

- на соціальні видатки – 154,7 млн. грн.;
- на комунальні видатки – 13,5 млн. грн.;
- на поточні видатки – 5,2 млн. грн.;
- на капітальні видатки – 17,8 млн. гривень.

Виходячи зі скоригованого плану надходжень коштів до спецфонду цим незахищеним джерелом видатків планувалося забезпечити 20,3% соціальних видатків, 84,2% комунальних видатків, 86,7% поточних видатків та 22,2% капітальних видатків.

Висока питома вага спеціального фонду у фінансовому забезпеченні судової системи разом з його незахищеністю та нестабільністю створювали основні проблеми у 2012 році. Початковий план надходжень судового збору на 2012 рік склав 1 846,3 млн. грн. Протягом року він був скоригований до 1251,8 млн. грн., а фактичні надходження судового збору за 2012 рік склали 880,6 млн. гривень, що у 2,1 рази нижче від початкових планових показників.

Середньоденні планові надходження судового збору мали складати **7,3 млн. грн.** Натомість фактичні середньоденні надходження судового збору за 12 місяців склали **3,5 млн. гривень.** Найбільші середньоденні надходження судового збору були зафіксовані у березні (3,9 млн. грн.). Найменші середньоденні надходження судового збору були зафіксовані у січні (3,1 млн. грн.).

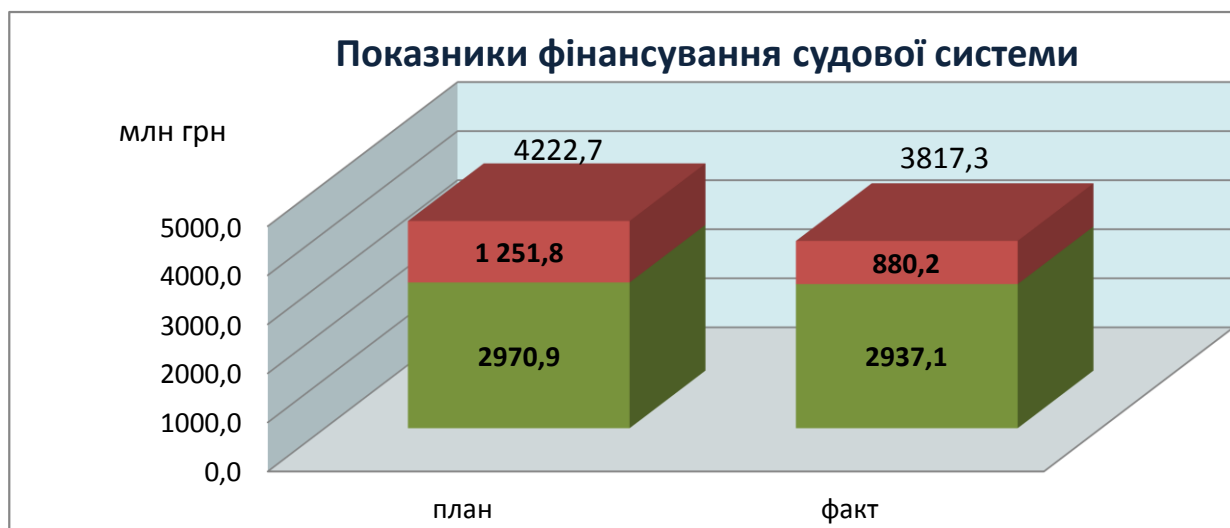

Аналіз надходжень судового збору за 2012 рік в розрізі юрисдикцій продемонстрував, що найбільші абсолютні показники наповнення спеціального фонду держбюджету протягом року забезпечили суди господарської юрисдикції – 50% (438,2 млн. грн.), в тому числі: місцеві господарські – 43% (376,1 млн. грн.) та апеляційні господарські суди – 7% (62,1 млн. грн.);

Суди загальної юрисдикції забезпечили 46% (403,9 млн. грн.) надходжень, в тому числі: місцеві загальні суди – 43% (377,5 млн. грн.) та апеляційні суди – 3% (26,4 млн. грн.);

Суди адміністративної юрисдикції забезпечили 4% (38,5 млн. грн.) надходжень, в тому числі: окружні адміністративні – 3% (32 млн. грн.) та апеляційні адміністративні суди – 1% (6,5 млн. грн.).

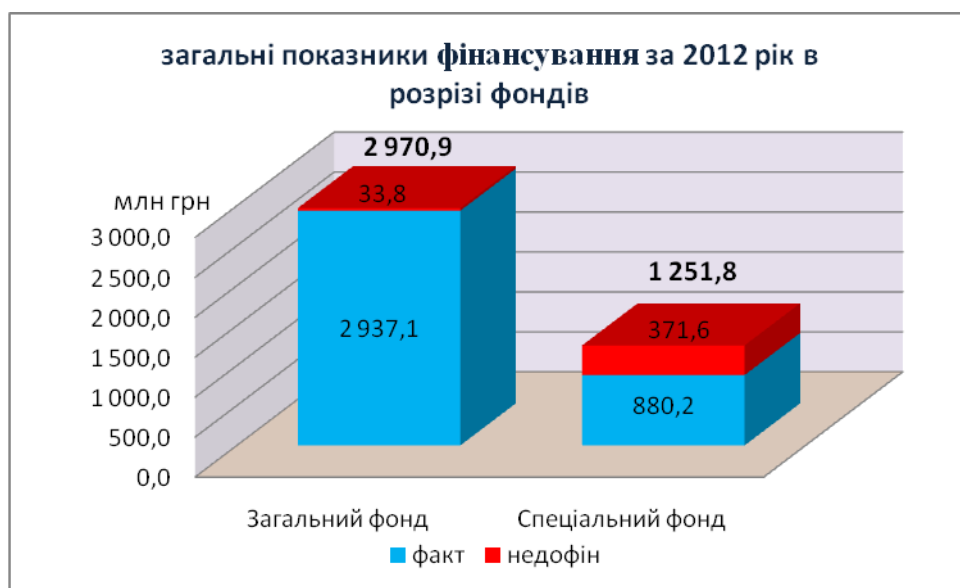
Станом на 01 січня 2013 року загальний фонд держбюджету було фактично профінансовано на **98,9 %** (у сумі 2 937,1 млн. грн.), а спеціальний фонд лише на **70,3 %** від плану (на суму 880,2 млн. грн.), або 99,9% від факту надходжень до спецфонду (880,6 млн. грн.). Загальна сума недофінансування до плану склала 405,4 млн. гривень.

Загальні показники фінансування судової системи в розрізі фондів державного бюджету

	факт	недофінансовано	план
Загальний фонд	2 937,1	33,8	2 970,9
Спеціальний фонд	880,2	371,6	1 251,8
Всього	3 817,3	405,4	4 222,7

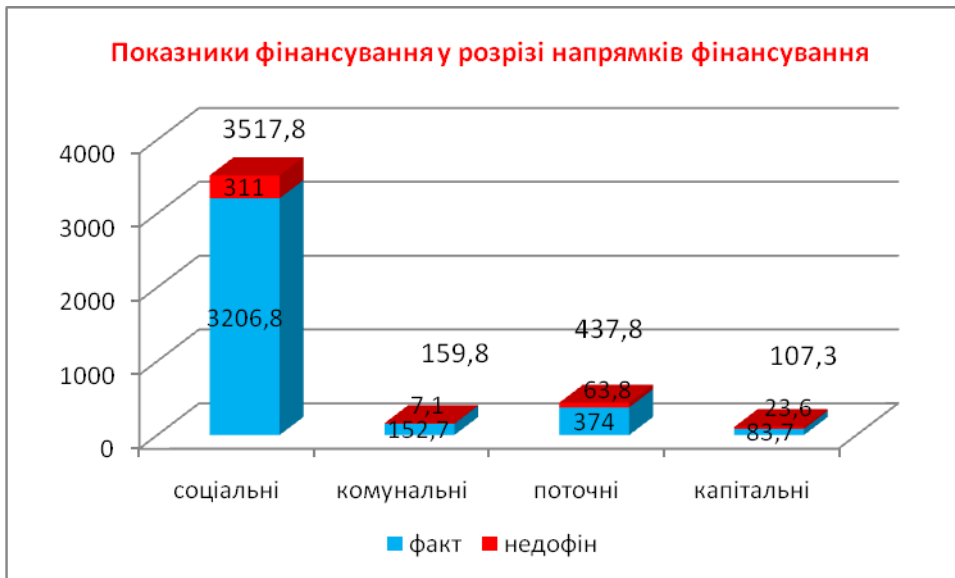
млн. грн.

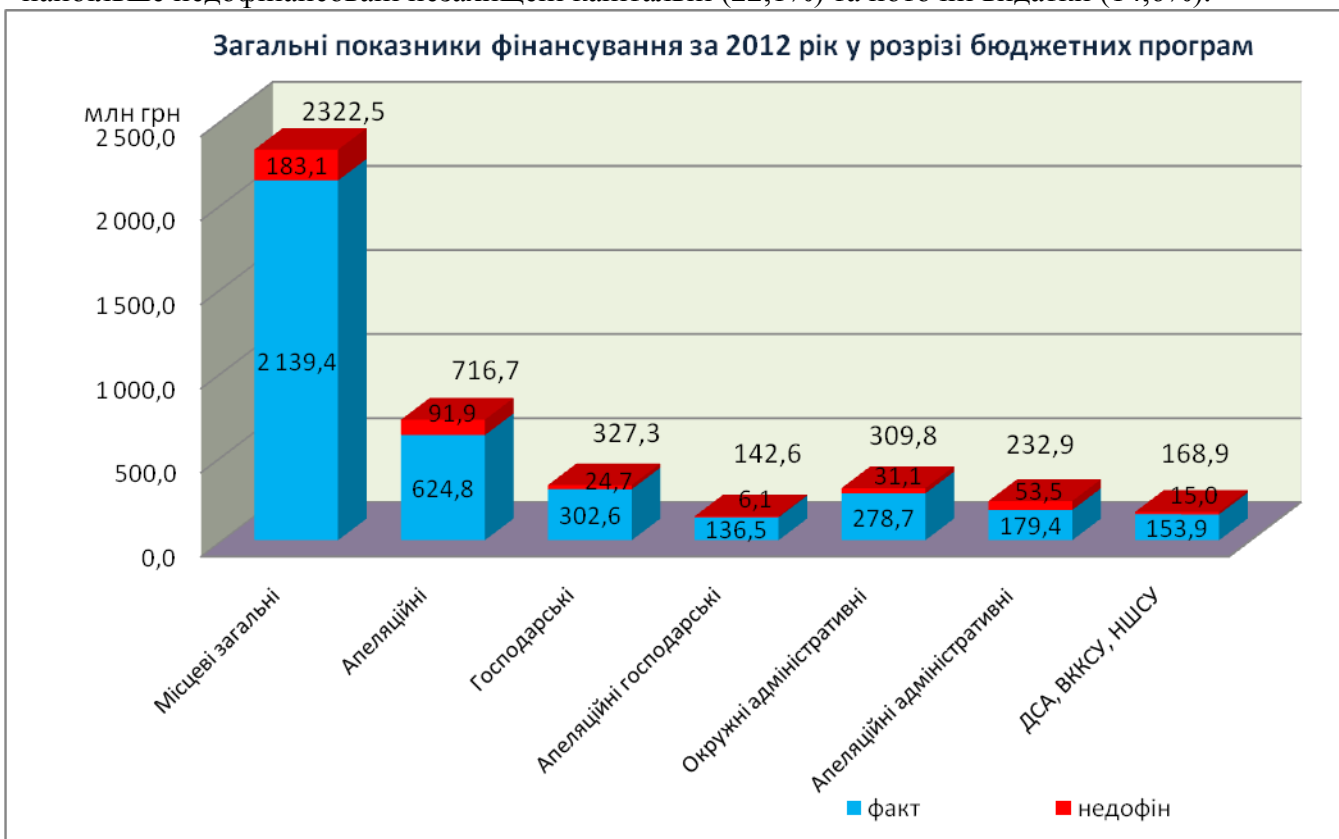
Основною причиною недофінансування по загальному фонду (33,8 млн. грн.) були загальнодержавні проблеми з його наповненням внаслідок економічної кризи, у результаті чого не були відкриті асигнування грудня за незахищеними статтями видатків. Причиною недофінансування по спеціальному фонду (371,6 млн. грн.) було невиконання плану його надходжень.

Основні причини невиконання плану:

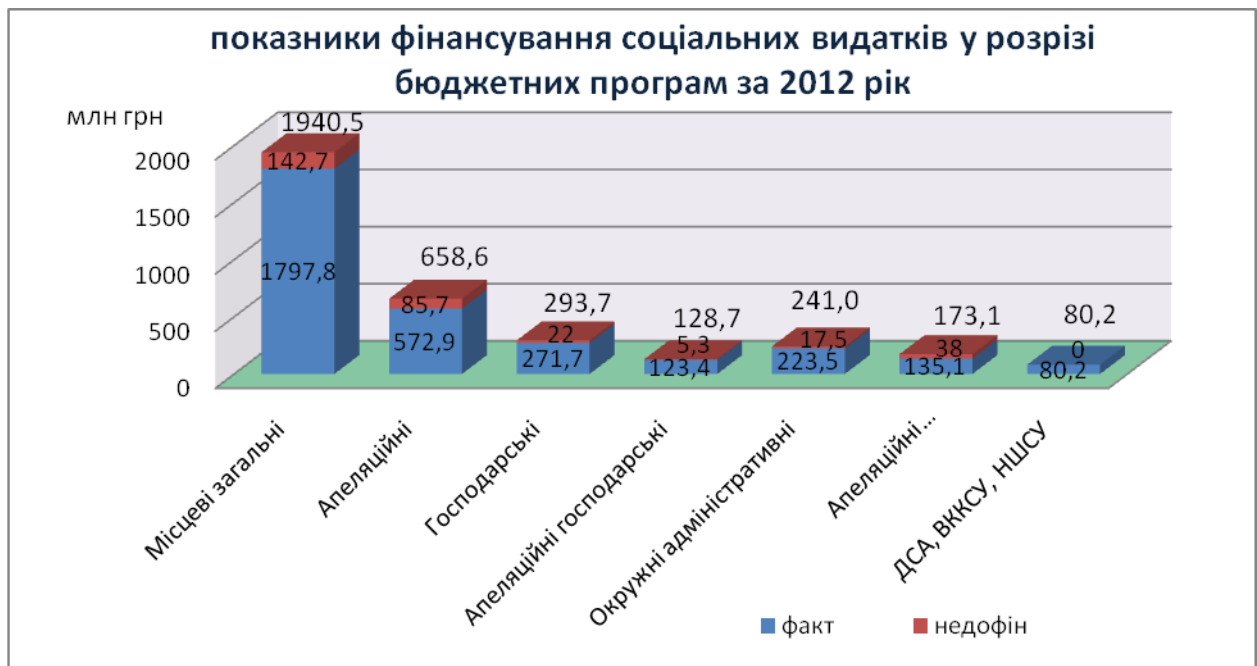
- зменшення кількості справ (у господарській юрисдикції);
- наявність значної кількості пільг щодо сплати судового збору;
- недоліки законодавства, що унеможливають налагодження ефективного контролю за справлянням судового збору.

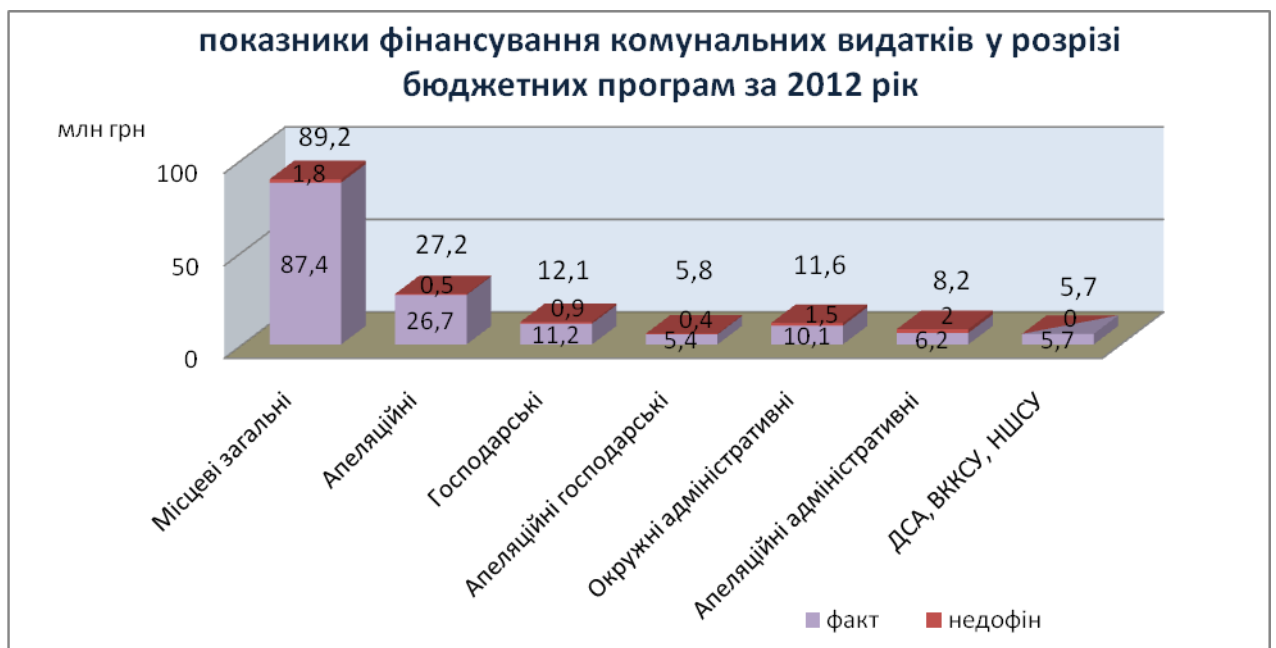
Недофінансовані усі основні напрямки видатків, але найбільша абсолютна величини (311 млн. грн.) припадає на соціальні видатки, які у значній величині були заплановані до фінансування за рахунок спецфонду. У процентному відношенні найбільше недофінансовані незахищені капітальні (22,1%) та поточні видатки (14,6%).

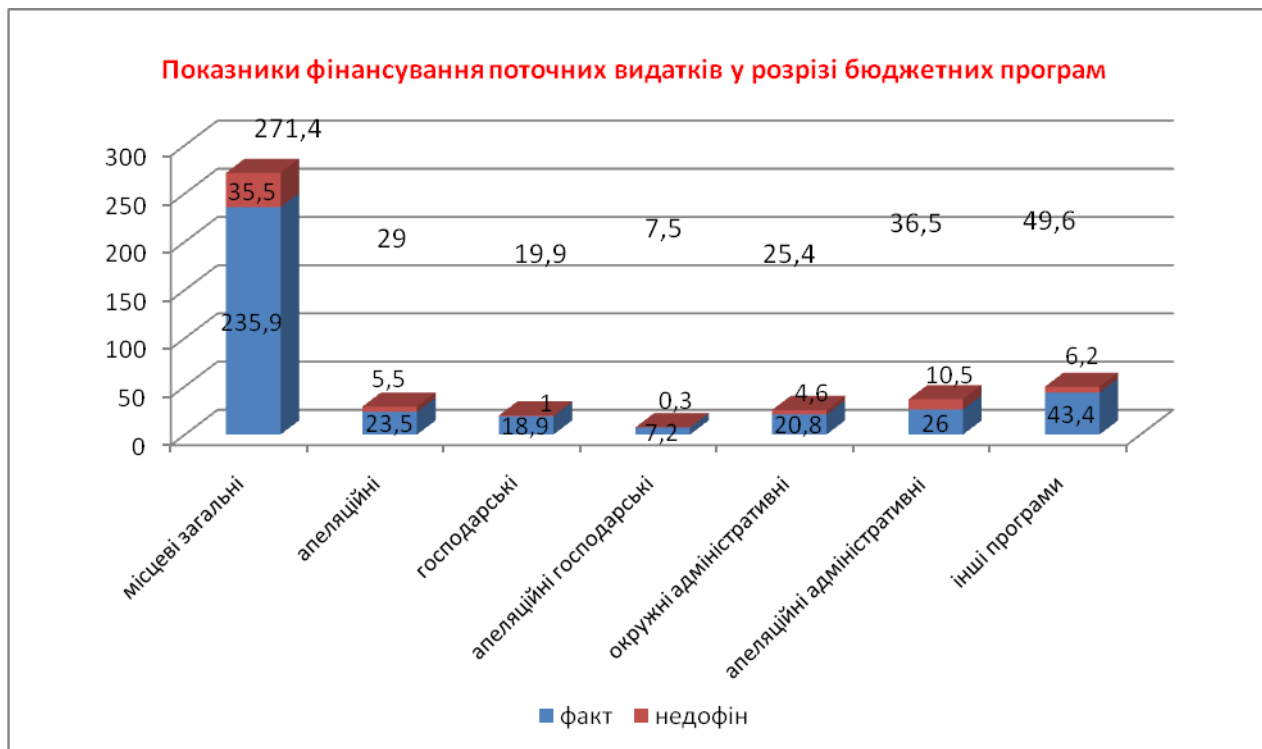
Недофінансування мало місце в усіх бюджетних програмах без винятку.

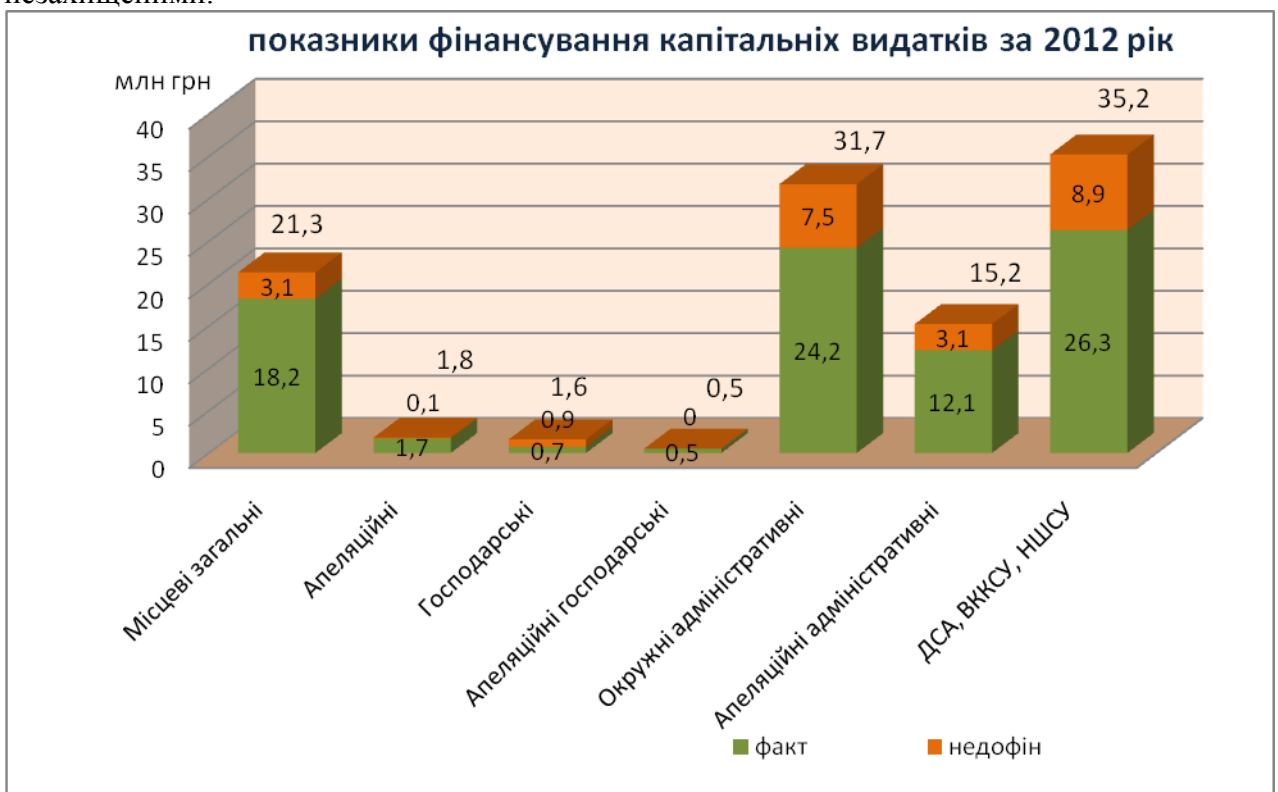
Соціальні видатки були недофінансовані за всіма програмами фінансування судів, де вони планувалися за загальним та спеціальним фондом. Структури, котрі фінансуються виключно за рахунок загального фонду, за соціальними видатками були профінансовані повністю.

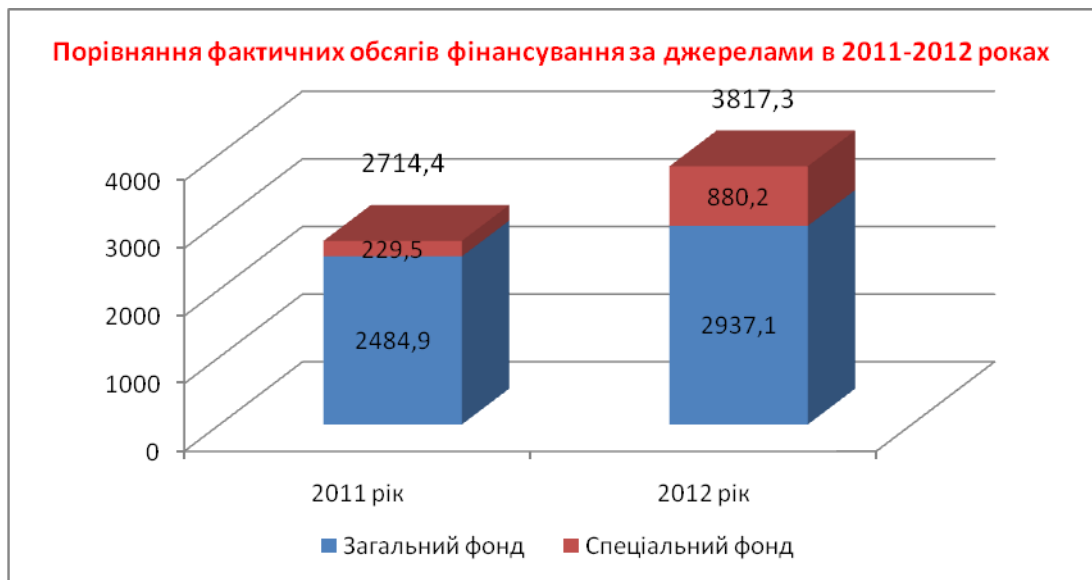
Слід зазначити, що фінансування комунальних видатків в 2012 році відбувалося за умов значного зростання цін на комунальні послуги та енергоносії. Недофінансування мало місце щодо усіх бюджетних програм, де ці видатки були заплановані переважно за рахунок спецфонду. За бюджетними програмами, котрі фінансуються виключно за рахунок загального фонду, зазначені видатки профінансовані повністю.

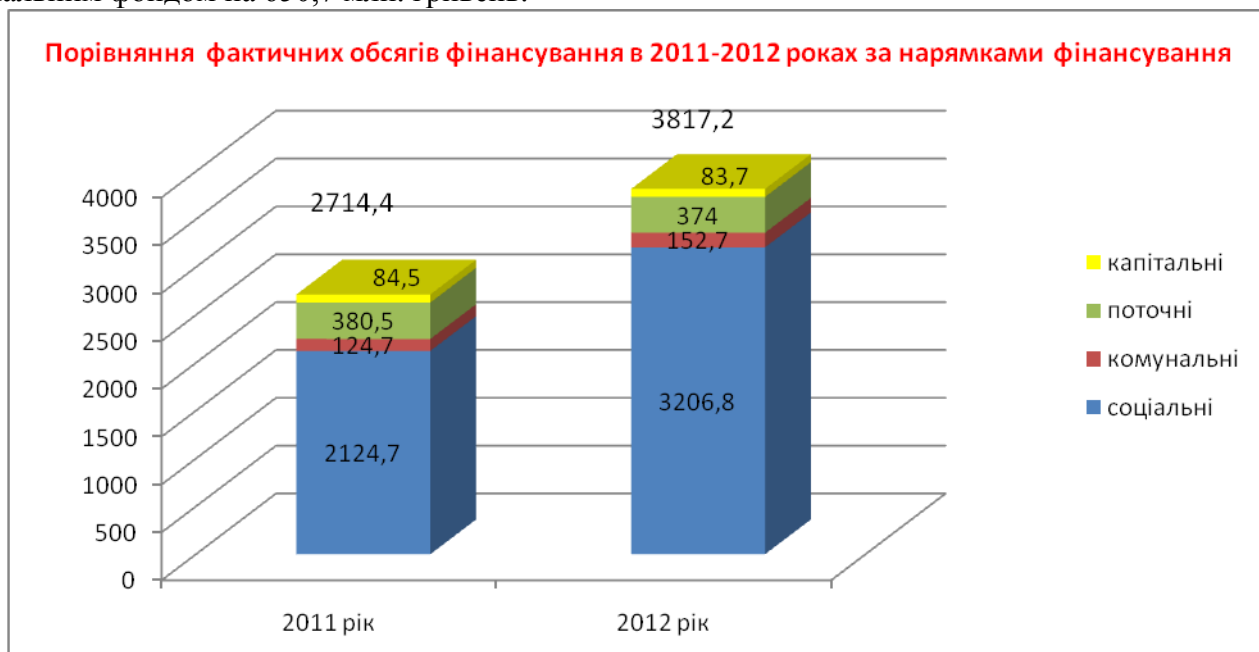
За поточними видатками недофінансування мало місце в усіх бюджетних програмах, оскільки і за загальним фондом ці видатки були незахищеними.

Капітальні видатки також недофінансовано практично за всіма бюджетними програмами, тому що ці видатки є незахищеними і планувались до використання в основному на другу половину року, коли активно почали проявлятися кризові явища.

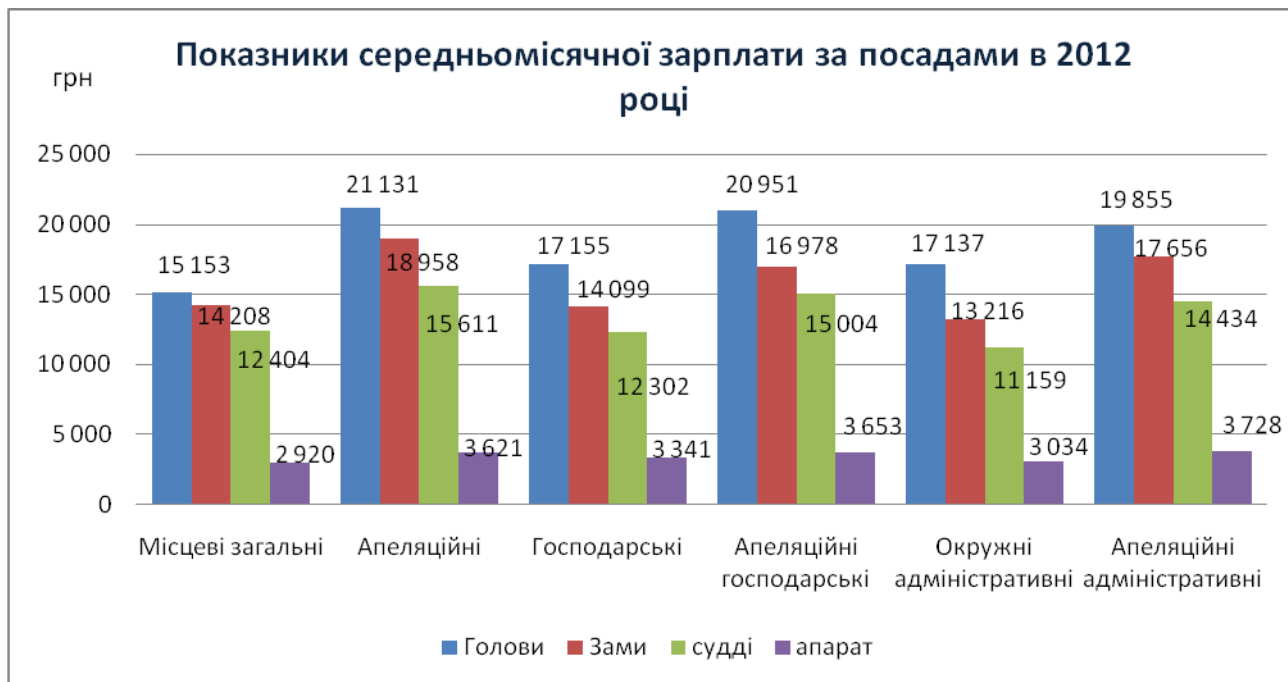

В порівнянні з 2011 роком фактичні обсяги фінансування судової системи збільшились на 1102,9 млн. грн, в тому числі за загальним фондом на 452,2 млн грн., та за спеціальним фондом на 650,7 млн. гривень.

Практично весь приріст фінансування направлено на збільшення соціальних видатків (1082,1 млн. грн.), що дало можливість запровадити нову систему оплати праці суддів. На 28 млн. грн. збільшено фінансування комунальних видатків. Але, на жаль, через необхідність забезпечення належного рівня фінансування соціальних видатків та проблем із наповненням спеціального фонду у незначній мірі були скорочені в порівнянні з 2011 роком поточні (на 6,5 млн. грн.) та капітальні (на 0,8 млн. грн.) видатки.

Варто відзначити, що суттєво покращені показники середньої заробітної плати працівників судової системи.

Проблемним питанням є наявність суттєвого розриву між рівнем заробітної плати суддів та працівників апаратів судів, що створює певну соціальну напругу.

Для врегулювання проблемних питань фінансування судової гілки влади в 2012 році була проведена значна організаційно-технічна робота.

З цією метою були направлені звернення до Президента України, Голови комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України та до Міністра фінансів України.

В результаті проведеної Державною судовою адміністрацією України спільно з Міністерством фінансів України роботи 12 квітня 2012 року був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік», згідно з яким збільшені видатки за загальним фондом державного бюджету на загальну суму 188,0 млн. грн., в тому числі: 180,0 млн. грн. додатково призначено на забезпечення соціальних видатків та 8,0 млн. гривень на капітальні видатки.

	Зміни в Закон про Держбюджет від 12.04.2012 №4647-VI				
	соціальні	комунальні	поточні	капітальні	всього
Місцеві загальні суди	101 187,8			5 000,0	106 187,8
Апеляційні суди	34 756,9			1 587,2	36 344,1
Господарські суди	15 434,9				15 434,9
Апеляційні господарські суди	6 935,9				6 935,9
Окружні адміністративні суди	12 612,5				12 612,5
Апеляційні адміністративні суди	9 072,0			1 412,8	10 484,8
ТУ ДСА України, ДСА України					0,0
ВККСУ, НШСУ					0,0
Всього	180 000,0	0,0	0,0	8 000,0	188 000,0

Для поліпшення ситуації з оплатою праці в апеляційних та місцевих загальних судах Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» від 06.09.2012 №5236-VI було здійснено перерозподіл видатків на оплату праці зі спеціального на загальний фонд на суму 594,5 млн. грн. та збільшені видатки за загальним фондом державного бюджету на загальну суму 3,0 млн. грн., в тому числі соціальні видатки за загальним фондом державного бюджету на 2,0 млн. гривень, комунальні видатки на 1,2 млн. гривень. Також здійснено перерозподіл видатків з бюджетної програми 0501150 «Виконання рішень судів на користь суддів» в обсязі 8 млн. грн. на бюджетні програми 0501020 «Здійснення правосуддя господарськими судами» в обсязі 6 млн. грн., 0501080 «здійснення правосуддя апеляційними господарськими судами» в обсязі 2 млн. гривень.

Зміни до Закону про Держбюджет на 2012 рік <i>№ 5236 від 06.09.2012 року.</i>						
Видатки на оплату праці працівників судів						
код програми	Назва програми	Зміни до Закону			Нарахування	Всього (+) по загальному (-) по спеціальному
		Загальний	Спеціальний	Всього		
501020	Господарські суди	36 762,7	-36 762,7	0,0	13 344,9	50 107,6
501030	Апеляційні суди	73 157,7	-73 157,7	0,0	26 556,2	99 713,9
501040	Місцеві загальні суди	268 916,1	-268 916,1	0,0	97 616,5	366 532,6
501080	Апеляційні господарські суди	18 001,7	-18 001,7	0,0	6 534,6	24 536,3
501160	Апеляційні адмінсуди	7 486,2	-7 486,2	0,0	2 717,5	10 203,7
501170	Окружні адмінсуди	31 825,5	-31 825,5	0,0	11 552,7	43 378,2
Всього по судах:		436 149,9	-436 149,9	0,0	158 322,4	594 472,3
Видатки по програмі 0501010						
код програми	Назва програми та видатків	Зміни до закону				

501010	ДСА та ТУ	
	Оплата праці	1 467,4
	Нарахування	532,6
	Комунальні платежі	1 200,0

Поточні видатки судів на забезпечення судочинства

код програми	Назва програми	Зміни до закону
501020	Господарські суди	6 000,0
501080	Апеляційні господарські суди	2 000,0
501050	Виконання рішень судів	-8 000,0

З метою раціонального використання призначень були ініційовані та прийняті наступні розпорядження Кабінету Міністрів України:

- № 797-р від 22 жовтня 2012 року, згідно з яким збільшені видатки розвитку за рахунок зменшення видатків споживання;
- № 967-р від 26 листопада 2012 року, згідно з яким збільшено бюджетні призначення місцевим судам за рахунок призначень апеляційних адміністративних судів та місцевих адміністративних судів;
- № 1056 від 24 грудня 2012, згідно з яким здійснено перерозподіл видатків розвитку між місцевими господарськими судами та місцевими адміністративними судами.

Також протягом року було ініційовано перед Міністерством фінансів України та внесено ДСА України, як головним розпорядником коштів, 354 зміни до річного та помісячного розпису державного бюджету, а також відповідно до них внесено 2492 зміни до кошторисів видатків та помісячного розпису асигнувань судів та територіальних управлінь Державної судової адміністрації України.

У квітні – серпні було здійснено наближення видатків загального фонду державного бюджету за фондом оплати праці з нарахуваннями з метою забезпечення належної та своєчасної виплати суддівської винагороди та оплати праці працівникам апаратів судів.

В умовах обмежених фінансових ресурсів були відпрацьовані та впроваджені механізми фінансування видатків на оплату праці, виходячи з фактичної чисельності суддів та працівників апаратів судів, а також фінансування поточних та капітальних видатків за спеціальним фондом, виходячи з реальних поточних потреб у цих видатках.

В результаті проведеної методологічної роботи були вдосконалені механізми формування пропозицій судів до бюджетного запиту, вдосконалена нормативна база для розрахунків та самі форми розрахунків.

Все це дало можливість раціонально використовувати обмежені фінансові ресурси для задоволення нагальних потреб судів у фінансових ресурсах.

По КПКВК 0501010 «Організаційне забезпечення діяльності судів та установ судової системи» станом на 01 січня 2013 року за загальним фондом державного бюджету утворилась дебіторська заборгованість в сумі 0,1 тис. грн. Прострочена дебіторська заборгованість за звітний період відсутня.

Кредиторська заборгованість станом на 01.01.2013 року складає 256,6 тис. грн. (0,8% від загальної суми по системі), в тому числі прострочена кредиторська заборгованість становить 34,6 тис. грн. В порівнянні з початком року кредиторська заборгованість збільшилась, а саме на 254,5 тис. грн. Основними складовими даної заборгованості є:

- 232,5 тис. грн. за придбання товарів та надання послуг;
- 10,9 тис. грн. за комунальні послуги;
- 9,2 тис. грн. по видаткам на відрядження.

Найбільші суми кредиторської заборгованості мали наступні територіальні управління:

- ТУ ДСА України в Донецькій області – 24,7 тис. грн., в тому числі: за придбання товарів та надання послуг – 23,2 тис. грн., по видаткам на відрядження – 1,5 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Дніпропетровській області – 26,3 тис. грн. (прострочена заборгованість становить 12,1 тис. грн.), в тому числі: за придбання товарів та надання послуг – 23,8 тис. грн. (прострочена заборгованість – 12,1 тис. грн.) та за курси підвищення кваліфікації з конкурсних торгів – 2,5 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Миколаївській області – 51,3 тис. грн., в тому числі: за придбання товарів – 10,0 тис. грн., по видаткам на відрядження – 0,4 тис. грн. та за орендну плату – 40,9 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Рівненській області – 14,3 тис. грн. за придбання товарів;
- ТУ ДСА України в Сумській області – 34,0 тис. грн. в тому числі: за комунальні послуги – 10,9 тис. грн., за придбання товарів та надання послуг – 23,1 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Херсонській області – 24,6 тис. грн., в тому числі: по видаткам на відрядження – 1,3 тис. грн.; за придбання товарів та надання послуг – 23,3 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Чернігівській області – 23,7 тис. грн. (прострочена заборгованість становить 10,3 тис. грн.), в тому числі: по видаткам на відрядження – 2,8 тис. грн. (прострочена заборгованість – 1,1 тис. грн.) та за придбання товарів та надання послуг – 20,9 тис. грн. (прострочена заборгованість – 9,2 тис. грн.).

Вся перерахована заборгованість утворилась через не проведення державною казначейською службою платежів.

Порівняльна таблиця наявності дебіторської та кредиторської заборгованості, яка утворилась станом на 01.01.2013 року наведена в додатку 1.

Інформація щодо наявної дебіторської заборгованості в місцевих судах за 2012 рік

По КПКВК 0501040 «Здійснення правосуддя місцевими судами» станом на 01.01.2013 року за загальним фондом державного бюджету утворилась дебіторська заборгованість в сумі 103,1 тис. грн. (1,1% від загальної суми по системі), в тому числі прострочена дебіторська заборгованість становить 75,2 тис. грн. В порівнянні з початком року дебіторська заборгованість за загальним фондом зменшилась, а саме на 271,8 тис. грн.

Стосовно місцевих судів, які допустили наявність дебіторської заборгованості, то її основними складовими є:

- 27,8 тис. грн. по заробітній платі та нарахуванню на неї, яка утворилась через проведення певних перерахунків в ТУ ДСА України в Дніпропетровській, Тернопільській, Чернівецькій областях та в місті Києві;

- 75,2 тис. грн. за повернуті путівки ДП «Санаторно-курортний комплекс «ШКЛО», яка наявна в ТУ ДСА України в Львівській області та є простроченою. Слід зазначити, що ТУ ДСА України в Львівській області проведено претензійно - позовну роботу та вжито заходів щодо ліквідації заборгованості, яка буде погашена згідно з рішенням суду.

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2013 року за спеціальним фондом державного бюджету становить 76,8 тис. грн. (17,0% від загальної суми по системі). В порівнянні з початком року дебіторська заборгованість за спеціальним фондом зменшилась, а саме на 1221,4 тис. грн.

Стосовно місцевих судів, які допустили наявність дебіторської заборгованості за спеціальним фондом, то її основними складовими є:

- 4,1 тис. грн. за послуги маркувальних машин в ТУ ДСА України в Вінницькій області;
- 5,5 тис. грн. за авансові книжки по відправленню поштової кореспонденції в ТУ ДСА України в Донецькій та Кіровоградській областях;
- 67,2 тис. грн. по оплаті природного газу в ТУ ДСА України в Чернівецькій області. Дана заборгованість свідчить про відволікання державних коштів і порушення постанови Кабінету Міністрів України від 9.10.2006 року № 1404 «Про попередню оплату товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти».

Порівняльна таблиця наявності дебіторської заборгованості по загальному та спеціальному фонду, яка утворилась станом на 01.10.2012 року наведена в додатку 2,5.

Інформація щодо наявної кредиторської заборгованості в місцевих судах за 2012 рік

По КПКВК 0501040 «Здійснення правосуддя місцевими судами» станом на 01.01.2013 року кредиторська заборгованість за загальним фондом державного бюджету становить 1551,8 тис. грн. (4,6% від загальної суми по системі), в тому числі прострочена кредиторська заборгованість складає 152,0 тис. грн. В порівнянні з початком року кредиторська заборгованість зменшилась, а саме на 50,2 тис. грн.

Основними складовими даної заборгованості є:

- 1210,5 тис. грн. за придбання товарів та надання послуг;
- 149,3 тис. грн. по видаткам на відрядження;
- 40,0 тис. грн. по оплаті тепlopостачання;
- 152,0 тис. грн. по капітальним видаткам.

Найбільшу суму кредиторської заборгованості по місцевим судам мали наступні територіальні управління:

- ТУ ДСА України в Волинській області – 109,6 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Житомирській області – 868,2 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Запорізькій області – 337,0 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Миколаївській області – 152,0 тис. грн. за капітальними видатками (прострочена кредиторська заборгованість за капітальний ремонт фасадів приміщень Корабельного та Снігурівського судів, заборгованість не погашена у зв'язку з судовим процесом з боржниками);

Слід зазначити, що протягом 2012 року вжито заходи, щодо списання кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув:

- ТУ ДСА України в Київській області на суму 352,9 тис. грн., в тому числі 280,6 тис. грн. згідно наказу ДСА України від 27.03.2012 року № 32, та у

квітні 2012 року на суму 70,4 тис. грн. згідно наказу ДСА України від 10.04.2012 року № 37;

- ТУ ДСА України в Харківській області на суму 13,5 тис. грн., згідно наказу ДСА України від 26 червня 2012 року №70.

Основна сума кредиторської заборгованості за загальним фондом утворилась через не проведення державною казначейською службою платежів.

Станом на 01.01.2013 року кредиторська заборгованість за спеціальним фондом державного бюджету становить 53934,5 тис. грн. (84,5% від загальної суми по системі). В порівнянні з початком року кредиторська заборгованість по спеціальному фонду значно збільшилась, а саме на 53301,4 тис. грн. або в 85,2 рази.

Переважна частина кредиторської заборгованості за спеціальним фондом утворилась за поточними видатками за придбані товари та надані послуги (крім комунальних послуг). Найбільші суми кредиторської заборгованості мали наступні територіальні управління:

- ТУ ДСА України в АР Крим – 4615,8 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Вінницькій області – 3211,9 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Дніпропетровській області – 2120,6 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Донецькій області – 3652,2 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Запорізькій області – 2593,5 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Луганській області – 2122,6 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Миколаївській області – 3035,1 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Полтавській області – 2753,2 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Харківській області – 3420,9 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Тернопільській області – 2474,7 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Черкаській області – 2266,8 тис. грн.

Найбільші суми кредиторської заборгованості за спеціальним фондом за капітальними видатками мали наступні територіальні управління:

- ТУ ДСА України в Вінницькій області – 374,3 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Донецькій області – 578,4 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Дніпропетровській області – 493,0 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Кіровоградській області – 322,9 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Чернігівській області – 489,2 тис. грн.

Прострочена кредиторська заборгованість за спеціальним фондом станом на 01.01.2013 року становить 16431,5 тис. грн., а саме в:

- ТУ ДСА України в Вінницькій області – 3586,2 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 3211,9 тис. грн. та капітальними видатками – 374,3 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Дніпропетровській області – 1734,3 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Закарпатській області – 678,6 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Запорізькій області – 1000,0 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Івано-Франківській області – 1822,9 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 1626,3 тис. грн. та капітальними видатками – 196,6 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Київській області – 122,2 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Луганській області – 620,0 тис. грн. за поточними видатками;

- ТУ ДСА України в Львівській області – 1075,5 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 879,6 тис. грн. та капітальними видатками – 195,9 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Одеській області – 849,9 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 769,9 тис. грн. та капітальними видатками – 80,0 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Сумській області – 917,9 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 913,6 тис. грн. та капітальними видатками – 4,3 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Харківській області – 2293,7 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 2194,9 тис. грн. та капітальними видатками – 98,8 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Хмельницькій області – 821,8,9 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 722,3 тис. грн. та капітальними видатками – 99,5 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в Чернівецькій області – 16,2 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в Чернігівській області – 757,2 тис. грн., в тому числі: за поточними видатками – 750,4 тис. грн. та капітальними видатками – 6,8 тис. грн.;
- ТУ ДСА України в місті Севастополь – 117,2 тис. грн. за поточними видатками;
- ТУ ДСА України в місті Києві – 17,9 тис. грн. за капітальними видатками утворилась у зв'язку з тим, що в 2010 році ДКСУ в місті Києві своєчасно не проведено платежі. Слід відмітити, що вказана прострочена заборгованість станом на 01.07.2012 року складала 347,5 тис. грн. та з неї вже погашено 329,6 тис. грн.

Вся сума кредиторської заборгованості за спеціальним фондом утворилась через не проведення державною казначейською службою платежів.

Порівняльна таблиця наявності кредиторської заборгованості по загальному та спеціальному фонду, яка утворилась станом на 01.01.2013 року наведена в додатках 2, 5.

2. Інформаційно-технічне забезпечення судів

Створення належних умов для відправлення правосуддя судами, в частині поліпшення їх інформаційно-технічного забезпечення, можливе лише за умови належного фінансування.

Протягом 2012 року робота територіальних управлінь Державної судової адміністрації України була спрямована на вирішення організаційних питань щодо забезпечення місцевих загальних судів технічними засобами – це, насамперед, забезпечення судів комп'ютерною та оргтехнікою, серверним обладнанням, комутаторами, тощо.

На жаль, на сьогодні гострою залишається потреба у збільшенні фінансування з метою належного організаційного забезпечення здійснення судочинства судами.

Так, у процесі впровадження автоматизованої системи діловодства суду було встановлено, що в судах з великою кількістю суддів та працівників апарату суду наявне серверне обладнання не витримує навантаження, і тому існує необхідність у його модернізації чи придбанні більш потужного серверного обладнання.

Ще однією з найважливіших проблем була й залишається моральна та фізична зношеність комп'ютерної техніки, що перешкоджає використанню всіх можливостей автоматизованої системи документообігу суду.

Забезпеченість персональними комп'ютерами

За інформацією, отриманою від територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, на балансі знаходиться **13 899** персональних комп'ютерів. Потреба станом на 01 січня 2013 року становить **11 413 шт.**, тобто **45 %** від необхідної кількості персональних комп'ютерів, необхідної для повного забезпечення судів. Як приклад нижче наведена інформація з деяких регіонів.

Наявна кількість комп'ютерів, що перебувають в користуванні місцевих загальних судів Житомирської області, складає 316 одиниць. Із них 115 комп'ютерів, що експлуатуються в судах, є морально застарілими. На звітну дату загальна потреба в персональних комп'ютерах складає 444 одиниць. В звітному періоді для забезпечення потреб судів придбано 1 комп'ютер та 1 монітор.

Забезпеченість судів персональними комп'ютерами в судах Закарпатської області становить 317 комплектів (66,74 %), всі в робочому стані, з них морально застарілі 112 одиниць. З 317 персональних комп'ютерів – 77 придбано за рахунок централізованих поставок, 240 за рахунок ТУ ДСА України в Закарпатській області. Додаткова потреба комп'ютерної техніки складає 158 комплектів.

Місцеві загальні суди Львівської області забезпечені комп'ютерами на 45,5% від потреби. Серед наявних комп'ютерів 217 (41,41%) є морально застарілі і потребують списання. В 2012 році придбано 25 комп'ютерів для місцевих загальних судів.

Станом на 1 січня 2013 року потреба місцевих загальних судів Полтавської області в персональних комп'ютерах складає 411 одиниць, наявна кількість комп'ютерів, що перебуває на балансі складає лише 474 одиниць, що становить 53,6% від повної забезпеченості, з них 104 комп'ютери є морально застарілими.

Місцеві загальні суди Сумської області станом на 1 січня 2013 року забезпечені комп'ютерами у кількості 261 одиниць з урахуванням 70 одиниць морально застарілих (тобто комп'ютери, частота центрального процесору яких менша за 1000 MHz), відсоток забезпечення становить 40% від потреби. Залишається потреба в 389 комп'ютерах та заміні морально застарілих більш новими. Протягом 2012 року судам було надано 29 комп'ютерів та 210 моніторів.

Потреба в забезпеченні комп'ютерами місцевих судів Харківської області визначена в кількості 1455 одиниці комп'ютерної техніки (5 комп'ютерів на кожного суддю місцевого суду за штатним розписом). Станом на 1 січня 2013 року місцеві суди забезпечені комп'ютерами у кількості 640 одиниць, що складає 43,98% від потреби.

Потреба місцевих загальних судів Хмельницької області в забезпеченні персональними комп'ютерами станом на 1 січня 2013 року становить 293 одиниці. На балансі перебуває 357 комп'ютерів, або 54,9 % від загальної кількості комп'ютерів, необхідних для забезпечення належного рівня роботи судів. Морально застарілі та потребують заміни 16 комп'ютерів, або 4,5 % від кількості комп'ютерної техніки, що експлуатується.

Станом на 1 січня 2013 року наявна кількість комп'ютерів, що експлуатується місцевими загальними судами Черкаської області складає 575 одиниць, або 82,26 % від потреби у відповідному забезпеченні. Разом з цим, місцевими загальними судами області використовується 78 комп'ютерів, що є морально застарілими, або 13,56 % від загальної кількості персональних комп'ютерів, що на даний час експлуатуються судами. На даний час потреба місцевих загальних судів області в персональних комп'ютерах складає 124 одиниці, а враховуючи використання морально застарілих комп'ютерів, фактична потреба персональних комп'ютерів для належної роботи місцевих загальних судів області складає 202 одиниці.

Загалом стан забезпечення судів персональними комп'ютерами на 31 грудня 2012 року становить:

№ з/п	Регіон	Відсоток забезпеченості (%)	На балансі (шт.)	Потреба (шт.)
1.	Автономна Республіка Крим	51,96	569	526
2.	Вінницька область	77,16	679	201
3.	Волинська область	54,50	309	258
4.	Дніпропетровська область	31,50	623	1355
5.	Донецька область	84,53	2033	372
6.	Житомирська область	41,58	316	444
7.	Закарпатська область	66,74	317	158
8.	Запорізька область	63,54	664	381
9.	Івано-Франківська область	60,12	291	193
10.	Київська область	55,14	515	419
11.	Кіровоградська область	65,02	435	234
12.	Луганська область	62,55	653	391
13.	Львівська область	45,49	524	628
14.	Миколаївська область	29,51	316	755
15.	Одеська область	42,94	584	776
16.	Полтавська область	53,56	474	411
17.	Рівненська область	66,92	358	177
18.	Сумська область	40,15	261	389
19.	Тернопільська область	76,89	346	104
20.	Харківська область	30,55	640	1455
21.	Херсонська область	40,45	269	396
22.	Хмельницька область	54,92	357	293
23.	Черкаська область	82,26	575	124
24.	Чернівецька область	100,00	331	0
25.	Чернігівська область	52,96	358	318
26.	м. Київ	58,21	883	634
27.	м. Севастополь	91,25	219	21

Забезпеченість серверним обладнанням

Станом на 1 січня 2013 року на балансі територіальних управлінь Державної судової адміністрації України знаходиться **1 122** одиниць серверного обладнання. Потреба в серверному обладнанні в місцевих загальних судах становить **367** одиниць - близько 25% від загальної потреби.

Для повного забезпечення місцевих загальних судів Дніпропетровської області в серверному обладнанні є нагальна потреба в 44 одиницях. На балансі судів Дніпропетровської області знаходяться 94 одиниці серверного обладнання, що складає 68,12 % загальної кількості. Морально застарілі 43 одиниці, або 45,74% від загальної кількості, що експлуатується в судах області.

Загальна кількість серверного обладнання, що експлуатується в судах Закарпатської області складає 26 комплектів (70,27 %). Додаткова потреба в серверному обладнанні складає 11 одиниць.

На балансі місцевих судів Хмельницької області перебуває 16 серверів, що складає 51,6% від загальної кількості серверного обладнання, необхідного для повного забезпечення суду. Потребують модернізації 12 серверів, або 75% від загальної кількості серверного обладнання, що експлуатується в судах області, морально застарілий 1 сервер, або 6,3%.

Стан забезпечення місцевих загальних судів Вінницької, Івано-Франківської, Луганської, Полтавської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Чернівецької, Чернігівської та Черкаської областей серверним обладнанням складає 100%.

Локальна мережа

Спостерігається збільшення судів, які обладнанні локальною мережею, що відповідає стандартам ANSI/EIA/TIA 568 В Cat. 5e, їх кількість становить **632**.

Станом на 01 січня 2013 року 41 місцевий загальний суд Дніпропетровської області обладнаний локальною мережею з підтвердженням її відповідності стандартам ANSI/EIA/TIA 568 В Cat. 5e, в 5 судах локальна мережа створена за зазначеними стандартами, але без підтвердження її сертифікації. Таким чином, в судах існує 1789 точок для підключення до мережі, з них підключені до мережі Інтернет 1436 робочих місць, 353 точки тимчасово не задіяні.

У всіх 13 місцевих загальних судах Закарпатської області проведено комп'ютерні мережі. Локальною мережею, що відповідає стандартам ANSI/EIA/TIA 568 В Cat. 5e, обладнано приміщення 12 судів. Загальна кількість точок підключення (мережових розеток) до локальної мережі в офісних приміщеннях судів складає 475, загальна кількість задіяних точок підключення до локальної мережі – 317.

В місцевих загальних судах Львівської області побудовано локальну комп'ютерну мережу, що відповідає стандартам ANSI/EIA/TIA 568 В Cat. 5e. Всі суди підключено до мережі Інтернет. Станом на 1 січня 2013 року встановлено маршрутизатори та налаштовано VPN у всіх судах області.

Всі приміщення місцевих судів Полтавської області обладнані локальною мережею, яка відповідає встановленому стандарту.

Також 20 місцевих судів Хмельницької області із 21 обладнані мережею, що відповідає стандартам ANSI/EIA/TIA 568 В Cat. 5e, однак в одному суді локальна мережа створена за зазначеними стандартами, але без підтвердження її сертифікації.

Станом на 1 січня 2013 року всі 23 місцеві загальні суди Черкаської області обладнані локальними мережами, що відповідають стандартам ANSI/EIA/TIA 568 В Cat. 5e. В приміщеннях судів створено 702 точки підключення до локальних мереж. Загальна кількість активованих точок підключення до локальних мереж в місцевих загальних судах області становить 575 точок, що складає 100 % до потреби.

Технічні засоби фіксування судового процесу

Станом на 1 січня 2013 року фактична наявність систем фіксування судового процесу становить **5 980**, тобто **78 %** від загальної кількості систем фіксування необхідних. Потреба місцевих загальних судів у технічних засобах фіксування судового процесу становить **1 719** одиниць.

Стовідсотково забезпечені системами фіксування судового процесу суди Івано-Франківської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької областей та м. Києва, найгірша ситуація склалася в Закарпатській (**52,80%**) та в Миколаївській (**48,46%**) областях.

На балансі місцевих загальних судів Дніпропетровської області перебуває 321 технічний засіб фіксування судового процесу: 72 засоби фіксування на базі цифрового магнітофону типу «Тритон» 113 засобів фіксування на базі персонального комп'ютера типу «Оберіг», 121 засіб фіксування на базі персонального комп'ютера типу «Камертон» та 15 комплектів системи технічної фіксації судового процесу «SRS Femida», що становить 97,56 % від необхідної кількості систем фіксування судового процесу. Із зазначеного числа пристроїв через моральну застарілість фактично потребують заміни 185 засоби фіксування, що становить 56,23 %. Таким чином, фактична потреба в технічних засобах фіксування судового процесу складає 193 одиниці – 58,66%.

Наявна кількість систем фіксування судового процесу, що експлуатується в місцевих загальних судах Житомирської області та перебуває на балансі становить 124 одиниці. З них 92 системи фіксації судового процесу на базі персонального комп'ютера, а саме: «Оберіг» – 40 одиниць, «Камертон» – 52 одиниці, а також 32 засоби фіксації судового процесу на базі цифрового магнітофону «Тритон», які є морально застарілими. Потреба становить 28 одиниць, а також підлягають заміні на сучасні 32 одиниць «Тритон». На звітну дату загальна потреба в системах фіксування судового процесу складає 60 одиниць.

На 30 залів судових засідань та 95 суддів Закарпатської області є в наявності 85 комплектів засобів фіксації судового процесу (68%), з яких 60 «Оберіг» (19 придбано ТУ ДСА України в Закарпатській області), 25 «Камертон», морально застарілі - 36. Нормативна забезпеченість у технічних засобах фіксування судового процесу складає всього 125 комплектів, додаткова потреба складає 76 комплектів.

Станом на 01 січня 2013 року в місцевих загальних судах Львівської області на обліку знаходиться 226 засобів фіксації судового процесу, серед яких 132 (58,41%) є морально застарілими. Серед наявних засобів фіксації судового процесу 208 системи «Оберіг» та «Камертон». Загальна потреба становить 47 засобів фіксування судового процесу.

Місцеві суди Полтавської області продовжують використовувати в роботі технічні засоби фіксації судового процесу системи «Тритон», які морально застарілі, зняті з виробництва і не мають технічної підтримки. На звітну дату суди області забезпечені системами «Оберіг» та «Камертон» в кількості 272 одиниці. Потреба в технічних засобах фіксування судового процесу становить – 33 одиниці.

Потреба в забезпеченні засобами фіксування судового процесу місцевих загальних судів Харківської області визначена у кількості 291 одиниць, виходячи з потреби 1 засіб фіксування на кожного суддю місцевого суду за штатним розписом. Забезпечення технічними засобами фіксування судового процесу станом на 1 січня 2013 року складає – 349 одиниць, із них: 92 «Оберіг», 72 «Камертон», 129 «Тритон» та 56 комплексів звукозапису. Засіб фіксації «Тритон» є морально і фізично застарілим та не відповідає вимогам судочинства, тому реальне забезпечення у засобах фіксації є 220 одиниць або 75,6% від потреби.

В місцевих судах Хмельницької області перебуває 140 технічних засобів фіксування судового процесу, із них 43 «Оберіг», 27 «Камертон», 58 «Тритон». Цифрові магнітофони «Тритон», кількість яких складає 41,4 % від наявних технічних засобів фіксування, на даний час є морально застарілою технікою і потребують заміни на більш сучасні засоби.

Надсилання судами копій судових рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень

З метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про доступ до судових рішень» щодо своєчасного та повного наповнення Єдиного державного реєстру судових рішень (далі – Реєстр), судами здійснюється надсилання копій судових рішень до адміністратора Реєстру в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису.

На постійному контролі територіальних управлінь залишається завдання своєчасного наповнення Реєстру, зокрема, здійснено низку організаційних заходів, направлених на встановлення постійного контролю за наповненням Реєстру, навчання та надання практичної допомоги спеціалістам з інформаційних технологій у виконанні цієї роботи.

Кількість судових рішень, внесених місцевими загальними судами до Єдиного державного реєстру судових рішень, за 2012 рік становить 4 167 196.

Протягом 2012 року 46 місцевими загальними судами Дніпропетровської області до Єдиного державного реєстру судових рішень направлено в електронному вигляді 342 225 копій судових рішень.

Усі місцеві загальні суди Закарпатської області надсилають копії судових рішень до Реєстру в електронному вигляді. Питома вага кількості копій судових рішень, надісланих до Реєстру в електронному вигляді, в загальній кількості ухвалених судами рішень, складає 95 %.

За інформацією наданою місцевими судами Полтавської області, станом на 1 січня 2013 року, з 130 548 ухвалених судами рішень за 2012 рік до Реєстру в електронному вигляді було направлено 119 877 копій судових рішень, що складає 91,8 % від загальної кількості ухвалених судами рішень.

Місцеві загальні суди Черкаської області щомісячно надсилають на адресу територіального управління інформацію щодо кількості надісланих до Реєстру судових рішень за формами судочинства, з зазначенням кількості копій судових рішень надісланих в електронному вигляді. Упродовж 2012 року місцевими загальними судами області до Реєстру було надіслано 97 529 електронних копій судових рішень, що складає 98,2 % від загальної кількості ухвалених судових рішень за звітний період. Кількість не надісланих судових рішень до Реєстру складає 1770 або 1,8 % від загальної суми винесених рішень, що виникли у зв'язку з недосконалою роботою комп'ютерної програми «Д-3».

Запровадження, супроводження та вдосконалення підсистеми «Електронний суд»

Необхідність впровадження підсистеми «Електронний суд» зумовлена, по-перше, забезпеченням своєчасного отримання повісток та повідомлень про розгляд судових справ, по-друге, значною економією коштів на здійснення поштової кореспонденції.

Лише запровадження цієї підсистеми забезпечить безперервність судового процесу з використанням новітніх інформаційних технологій, організацію повного циклу електронного документообігу в судовій системі (від підготовки до підписання та відправлення документів сторонам судового процесу, іншим судам та державним органам і установам), а саме: надасть можливість відкриття провадження за допомогою електронних засобів; здійснення подальших процесуальних дій у рамках провадження в середовищі електронного документообігу; отримання відомостей про хід справи шляхом одержання доступу до судової інформаційної системи; одержання інформації про результати провадження в електронному вигляді.

Основними складовими цієї підсистеми є: забезпечення повної комп'ютеризації процесів судового діловодства, формування єдиного електронного архіву судових документів; забезпечення відкритого доступу учасників судового процесу до інформації шляхом створення відповідних Online-сервісів у мережі Інтернет та встановлення в приміщеннях суду інформаційно-довідкових кіосків; впровадження системи електронної відправки та прийому процесуальних документів із застосуванням електронного цифрового підпису; налагодження системи електронного обміну з базами даних інших державних органів та установ.

У рамках реалізації цієї підсистеми у вересні 2012 року запроваджено пілотний проект щодо обміну електронними документами між судами та учасниками судового процесу, а також затверджено тимчасовий регламент обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу.

У проекті беруть участь районні суди міста Києва, апеляційний суд Дніпропетровської області, господарський суд Вінницької області, Севастопольський апеляційний господарський суд, Харківський окружний адміністративний суд та Харківський адміністративний апеляційний суд.

На сьогодні у підсистемі зареєстровано більше 700 користувачів.

Після практичного опрацювання алгоритму обміну процесуальними документами у повному обсязі між сторонами процесу та пілотними судами всіх спеціалізацій,

розрахунку економічного ефекту від реалізації цього проекту можливо буде звернутись до органів влади України з пропозицією стосовно внесення змін до відповідних законодавчих актів щодо застосування в судочинстві процесуальних документів в електронному вигляді.

3. Забезпечення судів приміщеннями

У 2012 році Указом Президента України 5 липня 2012 року № 437/2012 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів» у м. Вінниці було ліквідовано три районних суди, та водночас утворено два суди – Вінницький міський суд і Новодністровський міський суд Чернівецької області.

На виконання зазначеного Указу Президента України ДСА України спільно з територіальними управліннями ДСА України у Вінницькій та Чернівецькій областях вживалися організаційні заходи з питань забезпечення належних умов розміщення новоутворених судів. У 2012 році Вінницький міський суд розпочав роботу у приміщенні ліквідованих Замостянського, Ленінського та Староміського районних судів м. Вінниці.

Протягом 2012 року загальна кількість адміністративних приміщень, що використовуються місцевими загальними судами для здійснення правосуддя, становила **735**.

Із **665** місцевих загальних судів лише **98** судів або **14,7%** їх загальної кількості мають приміщення, котрі вважаються такими, що відповідають вимогам здійснення правосуддя (у порівнянні з 2011 роком, протягом якого кількість зазначених судів збільшилася з 94 до 98, у 2012 році ситуація не змінилася). Кількість відповідних приміщень збільшилася за рахунок 4 приміщень, а саме: Шацького районного суду Волинської області, Олевського та Радомишльського районних судів Житомирської області та Великописарівського районного суду Сумської області. Основними критеріями відповідності цих приміщень є належна кількість кабінетів суддів, залів судових засідань, а також, наявність камер для підсудних та приміщень конвою. При цьому, за своєю площею та переліком необхідних приміщень вказані суди не відповідають вимогам державних будівельних норм ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди». Водночас, решта приміщень 567 судів потребують реконструкції, добудови, або нового будівництва.

Найкращий показник забезпечення судів приміщеннями мають: Рівненська – 39% (7 судів з 18), Миколаївська – 29% (7 з 24), Чернівецька – 29% (4 з 14), Херсонська – 27% (6 з 22), Черкаська – 26% (6 з 23) та Чернігівська – 25% (6 з 24) області. Слід зауважити, що жоден з судів Харківської області, міста Києва та міста Севастополя не забезпечено належним приміщенням. Однак, останній показник характеризує не стільки роботу територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, скільки ставлення місцевої влади до проблем місцевих судів.

Із 665 місцевих загальних судів, які розміщуються в 735 адміністративних приміщеннях, 153 (21%) приміщення мають нормальний технічний стан, 532 (72%) приміщення, що мають задовільний технічний стан, водночас потребують проведення поточного та часткового капітального ремонтів. За видами робіт, які необхідно провести в приміщеннях судів, основними є наступні – ремонт даху та покрівлі (40%), ремонт фасадів (30%), заміна вікон (17%), поточний ремонт (67%).

Не придатний для експлуатації технічний стан мають приміщення 34 (5%) місцевих загальних судів.

Аварійний технічний стан мають 16 (2%) місцевих загальних судів, у тому числі Шаргородський районний суд Вінницької області, Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська, Куйбишевський районний м. Донецька, Брусилівський районний суд Житомирської області, Воловецький та Рахівський районні суди Закарпатської області, Коломийський міськрайонний Івано-Франківської області, Таращанський районний суд Київської області, Центральний районний суд м. Николаєва, Охтирський районний та Роменський міськрайонний суди Сумської області, Підволочиський районний

суд Тернопільської області, Печенізький районний суд Харківської області, Чигиринський районний суд Черкаської області, Городнянський та Ічнянський районні суди Чернігівської області.

Водночас, необхідно зазначити, що усі приміщення місцевих загальних судів мають лише часткову доступність для маломобільних груп населення (пандус, кнопка виклику), у тому числі інвалідів усіх категорій, оскільки, у зв'язку з украй обмеженим в останні роки обсягом капітальних видатків державного бюджету на забезпечення потреб судів у будівництві, реконструкції та капремонті приміщень, облаштування приміщень судів під потреби цих груп населення відбувається дуже повільно.

За 2012 рік територіальними управліннями ДСА України підготовлено та надано інформацію про хід виконання технічної інвентаризації захисних споруд цивільної оборони (цивільного захисту), що належать ДСА України.

На вимогу ДСА України територіальними управліннями надіслано інформацію стосовно наявності нерухомого майна, що належить ДСА України і судами не використовується, а також щодо приміщень, які можливо передати в оренду.

Протягом звітнього періоду Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження щодо передачі ДСА України об'єктів нерухомого майна для розміщення місцевих загальних судів:

1. розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 липня 2012 року № 456 «Про передачу частини будівлі у м. Вугледарі Державній судовій адміністрації»;
2. розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2012 року № 745 «Про передачу будівлі в м. Ківерцях Державній судовій адміністрації».
3. розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 жовтня 2012 року № 781 «Про передачу будівлі в м. Луганську» для забезпечення власним приміщенням державної форми власності Ленінського районного суду м. Луганська (вул. Дзержинського, 35 у м. Луганську);
4. розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2012 року № 1029 «Про передачу нерухомого майна в м. Новгород-Сіверський» для забезпечення приміщенням Новгород-Сіверського районного суду Чернігівської області (вул. вул. Базилевича 10 А у м. Новгород-Сіверський);
5. розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2012 року № 1044 «Про передачу нежитлових приміщень у м. Підволочиську Державній судовій адміністрації» для поліпшення умов розміщення Підволочиського районного суду Тернопільської області (вул. Залізнична, 1 у м. Підволочиськ);
6. розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 року № 968 «Про передачу нерухомого майна в м. Жмеринці Державній судовій адміністрації» для покращення умов розміщення Жмеринського міськрайонного суду Вінницької області (вул. Образцова, 4 у м. Жмеринка);

Відповідно до вимог чинного законодавства проведено передачу зазначених об'єктів майна та їх закріплення на праві оперативного управління за територіальними управліннями у м. Вугледарі Донецької області та м. Ківерці Волинської області. Проводиться робота з питань приймання-передачі об'єктів нерухомого майна, розташованих у Вінницькій області (м. Жмеринка), Чернігівській області (м. Новгород-Сіверський), Тернопільській області (м. Підволочиськ).

Також у 2012 розпочато роботу з передачі приміщень для Костянтинівського міськрайонного та Харцизького міського судів Донецької області, Новомиргородського районного суду Кіровоградської області, Первомайського міськрайонного суду Харківської області.

Протягом звітнього періоду відбувався процес оформлення документів, необхідних для здійснення в установленому порядку передачі приміщень для розміщення

Євпаторійського міського суду Автономної Республіки Крим, Брусилівського районного суду Житомирської області, Голопристанського районного суду Херсонської області.

З метою поліпшення умов розміщення судів ДСА України спільно з територіальними управліннями та головами судів вживалися організаційні заходи щодо отримання погоджень від власників об'єктів нерухомого майна та їх балансоутримувачів на передачу вільних приміщень для розміщення судів або збільшення площі вже наданих в оренду приміщень.

Результатом проведеної роботи з питань поліпшення умов розміщення Івано-Франківського окружного адміністративного суду в будівлі по вул. Незалежності, 46 у м. Івано-Франківську, що перебуває у сфері управління Міністерства аграрної політики та продовольства України, є надання суду додаткових площ, а також погодження обміну приміщеннями, що розташовані на різних поверхах адміністративної будівлі, для компактного розміщення суду.

У грудні 2012 року Трускавецький районний суд Львівської області отримав від місцевої влади на умовах оренди нове приміщення.

Для покращення умов функціонування Шевченківського районного суду м. Києва прийнято рішення міської ради щодо передачі будівлі по вул. Дегтярівській, 31 літ. А у м. Києві. Після завершення робіт з капітального ремонту та облаштування суд зможе розміститися належним чином у наданій будівлі.

Територіальними управліннями вживалися заходи з підготовки приміщень судів до осінньо-зимового періоду 2012-2013 років. У цілому, приміщення судів було підготовлено до опалювального сезону: закуплено тверде паливо, замінено вікна в ряді приміщень судів, проведено поточні ремонти покрівель, перевірено технічну готовність систем опалення тощо.

У 2012 році територіальними управліннями, а саме відповідальними за ведення Єдиного реєстру об'єктів державної власності, вживалися заходи з упорядкування обліку юридичних осіб та об'єктів державної власності. Результатом спільної роботи ДСА України з територіальними управліннями стало уточнення наявної інформації та збільшення одиниць майна, занесеного до Реєстру.

Протягом звітнього періоду територіальними управліннями ДСА України інформація надавалася в установлені строки, доручення опрацьовувалися вчасно та якісно.

Фінансування робіт з капітального ремонту, реконструкції та нового будівництва приміщень судів

Створення належних умов для відправлення правосуддя судами залежить від багатьох чинників, головним з яких є забезпечення державою фінансування в повному обсязі.

Доводиться констатувати, що не зважаючи на зусилля, які докладає ДСА України, обсяги бюджетних асигнувань на реалізацію заходів щодо забезпечення судів належними приміщеннями з року в рік зменшуються.

Протягом 2012 року на проведення зазначених робіт виділялися кошти із загального та спеціального фондів держбюджету наступним чином. Так, із загального фонду держбюджету профінансовано та освоєно територіальним управлінням ДСА України в Запорізькій області на реконструкцію (КЕКВ 2143) нового адміністративного приміщення Бердянського міськрайонного суду – 5,0 млн. гривень.

Водночас, територіальному управлінню ДСА України в м. Києві профінансовано проведення робіт з капітального ремонту (КЕКВ 2133) на загальну суму 2,373 млн. грн. у новому приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва, у зв'язку із перерозподілом видатків розвитку загального фонду державного бюджету відповідно до прийнятого Урядом розпорядження від 26 листопада 2012 року № 967.

За рахунок коштів спеціального фонду держбюджету сім територіальних управлінь ДСА України провели роботи з капітального ремонту (КЕКВ 2133) на загальну суму 1,3 млн. грн. в областях:

Вінницькій	– 612,8 тис. грн. (4 приміщення);
Донецькій	– 51,5 тис. грн. (Димитровський міськсуд);
Житомирській	– 99,4 тис. грн. (Попільнянський райсуд);
Сумській	– 104,9 тис. грн. (Тростянецький міськрайсуд);
Тернопільській	– 80,0 тис. грн. (Козівський райсуд);
Черкаській	– 200,0 тис. грн. (будинок правосуддя в м. Черкаси);
Чернівецькій	– 190,0 тис. грн. (Першотравневий райсуд);

роботи з реконструкції (КЕКВ 2143) на загальну суму 340,4 тис. грн. виконали чотири територіальних управління ДСА України в областях:

Вінницькій	– 95,0 тис. грн. (Бершадський райсуд);
Кіровоградській	– 115,3 тис. грн. (Знам'янівський міськрайсуд);
Рівненській	– 14,3 тис. грн. (Володимирецький райсуд);
м. Севастополі	– 115,8 тис. грн. (Гагарінський райсуд);

роботи з будівництва (КЕКВ 2123) на загальну суму 233,9 тис. грн. виконали два територіальних управління ДСА України в областях:

Хмельницькій	– 87,2 тис. грн. (Кам'янець-Подільський міськрайсуд);
Чернігівській	– 146,7 тис. грн. (Ічнянський райсуд).

Усім іншим територіальним управлінням кошти на проведення робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту не передбачалися та виділялися.

За таких обставин, через відсутність належного фінансування унеможливується проведення ремонтних робіт як в існуючих приміщеннях загальних судів, так і у приміщеннях, що надані судам для їх розміщення у попередні роки.

Враховуючи зазначене, ми розуміємо, що проблема забезпечення судів належними приміщеннями є украй важливою і вирішити її можливо лише за участю всіх гілок влади, і в першу чергу, за умови відповідного фінансування державою.

4. Забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів

За узагальненою інформацією територіальних управлінь станом на 01 січня 2013 року всього охороняється 582 (78,8%) приміщення судів, у тому числі підрозділами судової міліції 429 (58%) приміщень, з яких у цілодобовому режимі – 168.

ДСА України здійснила моніторинг забезпечення охорони судів, за результатами якого підготовлена інформація та внесені відповідні пропозиції Міністру внутрішніх справ України.

Стовідсотковою охороною судової міліції, на час роботи суду, охоплені місцеві загальні суди у Івано-Франківській, Тернопільській, Чернівецькій областях та м. Севастополі. У той же час, менше 40% судів охороняються в Полтавській (21%), Харківській (37,2%) та Житомирській (38,4%) областях.

Проведений аналіз показав, що порівняно невелика кількість приміщень судів в ряді областей перебуває під цілодобовою охороною судової міліції. Так, у Миколаївській, Волинській, Львівській, Луганській та Дніпропетровській областях приміщення місцевих судів забезпечені таким режимом охорони на 3,6%, 5%, 8,8%, 11,7% та 11,8% відповідно. У решті регіонів України цілодобовою охороною охоплено в середньому від 25 до 30% приміщень судів, за винятком місцевих судів Одеської, Чернівецької, Хмельницької областей та міста Севастополя де відсоток охоронюваних цілодобово приміщень судів становить 37,1%, 42,8%, 56% та 75% відповідно.

Також здійснений моніторинг стану охорони приміщень судів технічними засобами охорони. Начальникам територіальних управлінь ДСА України направлені пропозиції щодо організації охорони приміщень судових установ у неробочий час, святкові та вихідні дні технічними засобами охорони.

Охоронною сигналізацією вже обладнані 668 (90%) приміщень судів (+14 порівняно з 2011 роком) приміщень судів, у тому числі всі приміщення судів у Вінницькій, Донецькій, Закарпатській, Івано-Франківській, Луганській, Херсонській, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях та місті Севастополі, понад 90% приміщень судів у Житомирській, Кіровоградській, Одеській, Рівненській, Сумській, Харківській областях та м. Києві. Найменше таких приміщень (не перевищує 70% їх загальної кількості) було у Київській та Полтавській областях.

Додатково були обладнані приміщення судів охоронною сигналізацією у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Закарпатській, Полтавській, Сумській, Тернопільській, Чернігівській областях та місті Києві.

Відповідно до укладених договорів передано під охорону Державної служби охорони при МВС України (далі – ДСО) 423 приміщень судів, що складає 57,2% від загальної кількості, або 63,3% приміщень обладнаних охоронною сигналізацією (відповідно до укладених договорів), тоді як у 2011 році під охороною цієї структури перебувало 418 приміщень - 56,6% від загальної кількості, або 63,9% приміщень обладнаних сигналізацією.

Із вказаної вище кількості приміщень судів (423) у 284 приміщеннях під охороною ДСО перебувають тільки канцелярії та архіви судів, що складає 67,1% від кількості узятих під охорону приміщень. Не користувалися послугами ДСО у Автономній Республіці Крим, Закарпатській, Львівській та Тернопільській областях.

Протипожежною сигналізацією обладнані 360 приміщень судів, або 48,7% від загальної кількості приміщень місцевих судів, тоді як у 2011 році 345 приміщень або 46,7% було обладнано такою сигналізацією.

Системи пожежної сигналізації (всього 15 за 2012 рік) встановлювалися у місцевих загальних судах Волинської (1), Закарпатської (4), Кіровоградської (2), Миколаївської (1), Рівненської (3), Сумської (3), Тернопільської (2), Херсонської (4) та Чернігівської (1) областей.

У 2012 році в Дніпропетровській області показник кількості обладнаних приміщень протипожежною сигналізацією зменшився на 6, оскільки встановлена сигналізація вийшла з ладу та подальшій експлуатації не підлягає. Проте, упродовж року виконано проектування та складення робочої документації на облаштування автоматичної пожежної сигналізації, замість тої, яка не підлягає подальшій експлуатації (Баглійський районний суд м. Дніпродзержинська, Солонянський, Дніпропетровський районні суди, Жовтоводський міський суд, Павлоградський та Синельниківський міськрайонні суди). Здійснений монтаж охоронно-пожежної сигналізації в приміщеннях Томаківського та Криничанського районних судів Дніпропетровської області.

У Донецькій, Закарпатській, Івано-Франківській та Чернівецькій областях протипожежною сигналізацією обладнано 100% приміщень судів; Одеській, Рівненській та Хмельницькій областях понад 90%; Миколаївській області – 82,1%. У той же час, у Запорізькій та Луганській областях – менше 10%. Жодне із приміщень місцевих судів у м. Севастополі протипожежною сигналізацією не обладнане.

Станом на 1 січня 2013 року у приміщеннях судів встановлено 291 стаціонарний металодетектор (39,3% від кількості приміщень), у тому числі у всіх загальних місцевих судах Івано-Франківської області та місті Севастополі, у понад 90% приміщень судів Чернігівської області та міста Києва, більше 50% приміщень судів у Вінницькій, Закарпатській, Львівській та Рівненській областях, тоді як у Луганській, Миколаївській та Сумській областях – менш як 20% приміщень, жодного у Тернопільській області. У решті регіонів металодетектори встановлено у кожному третьому суді, а у Вінницькій та

Чернігівській областях місцеві суди, де відсутні стаціонарні металодетектори, забезпечені портативними (переносними).

Крім того, на початку року керівникам територіальних управлінь ДСА України було наголошено на неналежній організації роботи щодо встановлення «тривожних кнопок». В результаті проведеної роботи у 2012 році в приміщеннях судів додатково встановлено 1653 кнопки сповіщення про небезпеку.

Найбільше таких систем встановлювалося в місцевих судах м. Києва (511), Одеській (375), Донецькій (328), Івано-Франківській (82), Закарпатській (77) та Житомирській (49) областях.

Такий підхід, безперечно, підвищує ефективність заходів, що спрямовані на належне підтримання стану громадського порядку в суді, забезпечення особистої безпеки суддів та працівників суду.

Продовжувалася робота в частині обладнання вікон приміщень судів ґратами. Зокрема, у звітному періоді встановлено ґрати на 222 вікнах, а загальна кількість досягла 18 427.

На 100% вікна судів обладнані ґратами у Чернігівській, на 98% – Волинській, понад 90% – Житомирській, Рівненській, Хмельницькій областях. У решті регіонів України цей показник у межах 70–90%.

Зазначений підхід територіальних управлінь, безперечно, підвищує ефективність заходів, спрямованих на належне підтримання громадського порядку в суді, забезпечення особистої безпеки суддів та працівників суду.

Додатково у 2012 році 40 судів обладнано пунктами пропуску до суду (Сумській – 10, Черкаській – 8, Миколаївській – 7, Одеській та Харківській – по 5, Донецькій – 2, Дніпропетровській – 1 областях та місті Києві – 2) у цілому їх встановлено у 291 місцевому суді (43,7% від кількості судів, що на 9,7% більше порівняно з 2011 роком (34%). У місцевих судах Тернопільської, Чернівецької областей та міста Севастополя цей показник дорівнює 100%, у Вінницькій (79%), Хмельницькій та Харківській (68%), Сумській (54,5%) Волинській – 53%, Донецькій (50%) областях. У решті областей, крім Чернігівської, де не встановлено жодного пункту пропуску до суду, цей показник коливається у межах від 5% до 46,4%.

На підставі аналізу обладнання приміщень судів камерами схову речей громадян за підготовлено та направлено начальникам територіальних управлінь доручення ДСА України щодо вжиття дієвих заходів та посилення контролю з питань охорони судів, забезпечення безпеки суддів та працівників суду. Як наслідок, територіальними управліннями ДСА України додатково встановлено камери схову речей громадян у 22 місцевих судах, у тому числі: Сумській – 20, Дніпропетровській та Черкаській областях – по 1. Загалом камерами схову речей громадян вже обладнано 380 приміщень місцевих загальних судів. Камери схову наразі є у всіх приміщеннях місцевих судів: Вінницької, Тернопільської, Херсонської, Чернівецької областей. Поряд з цим, у Запорізькій та Миколаївській областях жоден місцевий суд камерами схову речей громадян не обладнаний.

Також Державною судовою адміністрацією України направлені листи до МВС України щодо дотримання порядку конвоювання підсудних, забезпечення безпеки суддів та стосовно приведення у відповідність до положень нового Кримінального процесуального кодексу України та Інструкції приміщень в частині заміни у судах загальної юрисдикції металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження зі скла чи органічного скла.

Державною судовою адміністрацією України, в межах повноважень, проведено попередні розрахунки щодо обсягу коштів, необхідних для заміни 1614 металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження зі скла чи органічного скла у залах судових засідань.

5. Соціально-побутове забезпечення суддів

Забезпечення суддів службовим житлом надалі залишається одним із проблемних аспектів їх соціального захисту.

Станом на 01 січня 2013 року в Єдиному реєстрі суддів, що потребують забезпечення службовим житлом, перебувають 1413 суддів, з них:

- суддів місцевих загальних судів – 783,
- суддів господарських судів – 111,
- суддів окружних адміністративних судів – 144,
- суддів апеляційних судів – 260,
- суддів апеляційних господарських судів – 28,
- суддів апеляційних адміністративних судів – 87.

Орієнтовна вартість для забезпечення службовим житлом суддів судів загальної юрисдикції складає близько 725 млн. грн. (загальною площею 104,4 тис. кв. м.).

У 2012 році за рахунок місцевого бюджету забезпечено житлом 37 суддів, а саме:

- місцевих районних судів – 21,
- суддів господарських судів – 1,
- суддів окружних адміністративних судів – 2,
- суддів апеляційних судів – 10,
- суддів апеляційних господарських судів – 3.

ДСА України було ініційовано розробку постанови Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2012 року № 851 щодо внесення змін до пункту 56 постанови Ради Міністрів Української РСР від 4 лютого 1988 р. № 37 «Про службові жилі приміщення», згідно якої до переліку категорій працівників, яким може бути надано службові жилі приміщення, включено працівників апарату судів загальної юрисдикції, Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, Національної школи суддів України, секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та її членів на час виконання ними службових обов'язків.

На виконання зазначеної постанови ДСА України розроблено проекти наказів «Про утворення житлово-побутової комісії ДСА України» та «Про затвердження Положення про житлово-побутові комісії у структурі ДСА України» з метою посилення контролю за веденням контрольних списків та надання житла працівникам центрального апарату ДСА України, її територіальних управлінь та судів загальної юрисдикції, які потребують поліпшення житлових умов.

Для більш чіткого врегулювання процедури надання службових жилих приміщень і користування ними суддями судів загальної юрисдикції розроблено проект Положення про порядок забезпечення службовими жилими приміщеннями і користування ними суддями судів загальної юрисдикції, який буде винесено на розгляд Ради суддів України для відповідного погодження.

6. Кадрове забезпечення

Станом на 1 січня 2013 року укомплектовані всі посади начальників територіальних управлінь Державної судової адміністрації України та їх заступників (крім посади заступника начальника територіального управління ДСА України в Волинській області).

За результатами реорганізації станом на 1 жовтня 2012 року переведені на посади заступників начальників територіальних управлінь перші заступники ТУ ДСА України: в Автономній Республіці Крим Прокудіна Л.П., в Львівській області Дейнека В.С., в Одеській області Глушенко В.С., звільнені з посад за переведенням для подальшої роботи в територіальних управліннях: заступники начальників ТУ ДСА України в Автономній Республіці Крим Морговка Д.Л. та в Дніпропетровській області Базіна І.В., звільнені з

посади: заступник начальника ТУ ДСА України в Львівській області **Вербицький С.П.** у зв'язку з виходом на пенсію та заступник начальника ТУ ДСА України в Одеській області **Солдатов С.Є.** у зв'язку з відмовою від продовження роботи у зв'язку зі змінами істотних умов праці.

У 2012 році призначені:

Холоднюк Зеновій Васильович на посаду начальника територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві з 27 березня 2012 року;

Андрієчко Ігор Мар'янович – на посаду заступника начальника територіального управління Державної судової адміністрації України в Львівській області з 18 січня 2012 року;

Барабашук Тетяна Григорівна – на посаду заступника начальника територіального управління Державної судової адміністрації України в Житомирській області з 12 вересня 2012 року;

Джулай Валентин Петрович – на посаду заступника начальника територіального управління Державної судової адміністрації України в Чернігівській області з 20 вересня 2012 року (на період відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку заступника начальника цього управління **Целуйка М.Ф.**).

На посаду директора Державного підприємства «Судовий будівельно-експертний центр» на умовах контракту з 14 лютого 2012 року призначено **Гончарука Миколу Олексійовича**, на посаду директора державного підприємства «Автопідприємство Державної судової адміністрації України» на умовах контракту з 25 червня 2012 року призначений **Севрук Юрій Віталійович**, на посаду директора державного підприємства «Санаторно-курортний лікувальний центр «Феміда» на умовах контракту з 28 грудня 2012 року - **Волков Сергій Валерійович**.

Протягом 2012 року звільнено:

з посади начальника територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві – **Подоляна Петра Івановича** (за угодою сторін), заступників начальників територіальних управлінь ДСА України: в Львівській області – **Вербицького Станіслава Петровича** (у зв'язку із виходом на пенсію), в Одеській області – **Солдатова Сергія Євгеновича** (у зв'язку з відмовою від продовження роботи у зв'язку із змінами істотних умов праці), в Автономній Республіці Крим – **Морговку Дениса Леонідовича** та в Дніпропетровській області – **Базіну Ірину Вікторівну** (за переведенням для подальшої роботи в цих територіальних управліннях), в Житомирській області – **Мельника Віктора Івановича** (за переведенням для подальшої роботи в апараті Державної інспекції України з контролю за цінами) та в Волинській області – **Стецюк Тетяну Феодосіївну** (за угодою сторін).

З посади директора державного підприємства «Санаторно-курортний лікувальний центр «Феміда» звільнений **Матчук Ігор Петрович** (у зв'язку із закінченням терміну контракту).

Відзначення державними нагородами

У звітному періоді указами Президента України присвоєні почесні звання «Заслужений юрист України» начальникам територіальних управлінь Державної судової адміністрації України:

в Чернівецькій області – **Гончаруку Юрію Георгійовичу**,

в Черкаській області – **Кулик Валентині Степанівні**,

в Одеській області – **Куценку Володимирі Дмитровичу**,

в Львівській області – **Попович Юлії Володимирівні**,

в Сумській області – **Кібцю Віктору Олександровичу**,

в Харківській області – *Остапенку Володимиру Вікторовичу*.

Крім того Почесними Грамотами Кабінету Міністрів України: (від 04.07.12 № 22985) нагороджений начальник територіального управління Державної судової адміністрації України в Донецькій області *Бадахов Назір Якубович* та (від 01.10.2012 № 23601) нагороджений начальник територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві *Холоднюк Зеновій Васильович*.

Проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків і завдань

У 2012 році здійснено організаційні заходи щодо проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями центрального апарату ДСА України покладених на них обов'язків і завдань за підсумками роботи у 2011 році та видано відповідний наказ ДСА України від 22 лютого 2012 року № 90/к зі списком працівників, які підлягають щорічному оцінюванню у 2012 році.

У звітному періоді також організовано проведення щорічної оцінки виконання начальниками територіальних управлінь Державної судової адміністрації України та їх заступниками покладених на них обов'язків і завдань за підсумками роботи у 2011 році відповідно до наказу ДСА України від 23.01.2012 № 33/к.

З 27 начальників територіальних управлінь ДСА України підлягали щорічному оцінюванню 22, з них: оцінку «задовільно» отримав 1 керівник, отримали оцінку «добре» - 3 керівники, 17 керівників отримали оцінку «висока», один начальник не проходив щорічне оцінювання у зв'язку зі звільненням з посади. З 30 заступників начальників територіальних управлінь ДСА України підлягали щорічному оцінюванню 21, з них: отримали оцінку «добре» – 13 заступників та оцінку «висока» – 7 заступників.

Також відповідно до наказу Державної судової адміністрації України від 20 лютого 2012 року № 74/к, організовано проведення щорічної оцінки виконання керівниками апаратів апеляційних та місцевих судів та їх заступниками покладених на них обов'язків і завдань у 2011 році.

На виконання пункту 26 розділу XI «Перехідних положень» Кримінального процесуального кодексу України, листом Державної судової адміністрації України від 8 червня 2012 року № 8-3039/12 повідомлено начальників територіальних управлінь Державної судової адміністрації України про необхідність звернення з поданням до відповідних місцевих рад стосовно формування і затвердження ними списків присяжних до 19 червня 2012 року.

За інформацією наданою начальниками територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, забезпечено звернення усіх територіальних управлінь з поданням до відповідних місцевих рад про формування і затвердження ними списків присяжних. З 665 місцевих загальних судів списки присяжних затверджено відповідними місцевими радами для 569 судів.

Враховуючи вимоги Закону України «Про особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення в період проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 з футболу в Україні» та з метою забезпечення розгляду справ про адміністративні правопорушення вчинені на території спортивної споруди під час проведення масового спортивного або іншого культурно-видовищного заходу, за участю відповідних місцевих, апеляційних судів, територіальних управлінь Державної судової адміністрації України в Донецькій, Харківській, Львівській областях та в місті Києві, в межах юрисдикції яких розташовані спортивні споруди, було визначено комплекс заходів щодо організації розгляду справ у зазначений період.

Так, було встановлено графіки чергувань суддів та працівників апаратів судів, організовано роботу відповідних окружних адміністративних судів у містах приймаючих фінальну частину чемпіонату Європи 2012 з футболу в Україні. Крім того, Державною

судовою адміністрацією України забезпечено координацію з відповідними консульськими установами стосовно порядку звернення до них; державними вищими навчальними закладами стосовно залучення викладачів та аспірантів, як волонтерів, а також бюро перекладів для здійснення відповідного перекладу в судах; а також з адвокатами щодо надання правової допомоги іноземцям та особам без громадянства.

Також актуальним було питання залучення до судового процесу перекладачів. Як відомо, у судах поряд з державною, можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин відповідно до Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин» в порядку, передбаченому процесуальним законодавством. Законом України «Про засади державної мовної політики» також передбачено, що у межах території, на якій поширена регіональна мова, за згодою сторін суди можуть здійснювати провадженням зазначеною мовою.

Прем'єр-міністром України в грудні 2012 року доручено Міністерству юстиції України, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству закордонних справ України та Державній міграційній службі України спільно з Державною судовою адміністрацією України опрацювати питання щодо створення та ведення реєстру перекладачів, які надаватимуть послуги під час кримінального провадження. За інформацією Міністерства юстиції України наразі Державною міграційною службою України розроблено спільний із МВС України проект наказу щодо формування довідково-інформаційного реєстру перекладачів, які будуть залучатися для надання послуг з перекладу, зокрема, і судами.

Однак існує проблема низького рівня оплати праці перекладачів за виконаний переклад та компенсації витрат, пов'язаних з викликом до суду. Для розв'язання цього питання Міністерством фінансів України спільно з Міністерством юстиції України та Міністерством економічного розвитку і торгівлі за дорученням Прем'єр-міністра України опрацьовується питання щодо внесення відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2006 року № 590, спрямованих на збільшення граничних розмірів компенсації витрат, пов'язаних із залученням перекладачів до судового розгляду.

Підвищення кваліфікації

Протягом звітнього періоду територіальними управліннями організована робота по залученню суддів та працівників місцевих загальних судів до проходження підвищення кваліфікації в Національній школі суддів України та її регіональних відділеннях шляхом направлення їх на навчання та проведення відповідних семінарів.

Так, у Національній школі суддів України та її регіональних відділеннях протягом 2012 року пройшли навчання з підвищення кваліфікації та взяли участь у короткострокових семінарах 6039 працівників апаратів судів загальної юрисдикції, що на 40% більше, ніж у 2011 році (3618 працівників апаратів судів).

Загальна потреба у підвищенні кваліфікації працівників апаратів судів місцевих, апеляційних судів на початок 2012 року становила 3840 осіб, що на 24% більше, ніж у 2011 році (2933 особи).

У 2012 році були направлені та пройшли навчання з підвищення кваліфікації на базі Державного навчального закладу післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму» 249 суддів та помічників суддів, що на 46% більше, ніж у 2011 році (135 суддів та помічників суддів).

Направлено на навчання за державним замовленням до Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Національного університету «Одеська юридична академія» 123 кандидати, що на 29% кандидатів більше, ніж у 2011 році (88 кандидатів).

На виконання рішення Ради суддів адміністративних судів України від 24 листопада 2011 року № 164 «Про заходи з виконання рішення конференції суддів адміністративних судів України» від 09 вересня 2011 року №1 та пропозицій, висловлених учасниками конференції було проведено навчальний семінар для керівників апаратів окружних адміністративних судів та адміністраторів комп'ютерної системи «Діловодство спеціалізованих судів» у відповідних судах 30 січня та 31 січня 2012 року в приміщенні учбового класу Державної судової адміністрації України.

У 2012 році було розпочато роботу щодо впровадження пілотного навчально-просвітницького проекту «Судове адміністрування». Підписано угоду про співпрацю між Державною судовою адміністрацією України, Національною школою суддів України та Проектом Агентства США із міжнародного розвитку (USAID). Концепція пілотного навчально-просвітницького проекту «Судове адміністрування» була розроблена в рамках реалізації програми Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) за тематичним напрямком: «Удосконалення судової системи». Визначено 40 фіналістів з числа керівників апаратів судів, їх заступників та працівників Державної судової адміністрації, які зможуть пройти спеціальну підготовку за програмою «Судове адміністрування» та підвищити фаховий рівень з застосуванням нових, сучасних технологій навчання за навчальною програмою викладання Університету штату Мічиган.

Також, у Луганському обласному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій підвищили кваліфікацію 7 працівників апаратів апеляційного та місцевих судів Луганської області, які пройшли навчання за професійною програмою «Державні службовці, які працюють перший рік на державній службі».

Взяли участь у семінарі «Правові та практичні аспекти організації та ведення кадрової роботи в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування» 19 керівників апаратів, заступників керівників апаратів місцевих судів Волинської області, який проводився Волинським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Слід зазначити, що територіальними управліннями ДСА України вживаються заходи щодо проведення внутрішнього навчання з працівниками апаратів судів.

За участі представників територіального управління ДСА України в Львівській області у місті Львові відбувся семінар на тему: «Повернення активів», який організовано Державною службою фінансового моніторингу за підтримки Європейської комісії з питань розширення в рамках програми ТАІЕХ на якому обговорювались шляхи вирішення проблем, у тому числі, на міжнародно-правовому рівні, пов'язаних з легалізацією коштів, отриманих злочинним шляхом.

У лютому 2012 року спеціалісти з кадрової роботи місцевих судів міста Севастополя взяли участь у семінарі на тему «Презентація основних положень Закону України «Про державну службу» та антикорупційного законодавства, порядок проведення декларування доходів та видатків державними службовцями у 2012 році», який проводився Управлінням державної служби Голодержслужби України в АРК та м. Севастополі.

З метою надання методично-консультативної допомоги працівникам апаратів місцевих судів, ТУ ДСА України в Запорізькій області спільно з Головним управлінням державної служби України в Запорізькій області в березні 2012 року провело семінар для керівників апаратів місцевих судів та спеціалістів кадрової роботи місцевих загальних судів з питань дотримання вимог оновленого антикорупційного законодавства, декларування доходів та проведення спеціальної перевірки щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави, у якому взяли участь 39 працівників місцевих загальних судів.

Слід відмітити роботу ТУ ДСА України в Івано-Франківській області, яким щомісяця проводяться семінари з керівниками апаратів місцевих судів області, що

охоплюють висвітлення питань змін в законодавстві, обговорюються різноманітні нормативні документи, положення, надаються рекомендації щодо правильного оформлення документів.

Протягом звітнього періоду ТУ ДСА України в Чернівецькій області за участі представників Управління державної служби Голодержслужби України у Чернівецькій області було організовано проведення семінару для працівників кадрових служб апаратів місцевих загальних судів щодо роз'яснення основних положень і нововведень Закону України «Про державну службу» в новій редакції.

7. Взаємодія із засобами масової інформації

Територіальними управліннями вживаються заходи з оперативного висвітлення та поширення офіційної інформації про свою діяльність та інформування громадськості про події, що відбуваються у судовій гілці влади. Постійно здійснюється оновлення інформації на веб-сайтах місцевих загальних судів та веб-сайтах територіальних управлінь, що містяться на веб-порталі «Судова влада України».

Територіальні управління наголошують, що неможливо передбачити видатки на опублікування у друкованих засобах масової інформації оголошень про виклик до суду відповідачів, свідків, третіх осіб, оскільки не визначено навіть орієнтовну кількість таких оголошень на рік.

З метою здійснення судами публікацій оголошень про виклик до суду осіб, фактичне місце перебування яких невідоме, ТУ ДСА України в Автономній Республіці Крим проведено роботу щодо укладання договорів про публікацію відповідних оголошень у 2012 році з редакціями газет «Крымские известия» та «Урядовий кур'єр».

Зважаючи на економічні чинники в державі, ТУ ДСА України у Київській області домовилося з газетою «Час Київщини» щоб оголошення друкувалися без передплати за надані послуги; це стосується тільки тих оголошень, друкування яких передбачено законодавством. У публікації інших статей видавництво відмовляє.

ТУ ДСА України в Миколаївській області укладено договір з редакцією обласної газети «Рідне Прибужжя» про публікацію оголошень та статей з можливістю післяплати. Протягом 2012 року здійснено публікацію 268 оголошень. В січні 2012 року в ефірі місцевої телерадіокомпанії в рубриці «Час реформ» висвітлено інтерв'ю начальника ТУ ДСА України в Миколаївській області про результати діяльності управління, в жовтні 2012 року на місцевому телебаченні освітлено проблемні питання щодо розміщення судів області.

З питань організаційного забезпечення діяльності судів та роботи ТУ ДСА України в Луганській області впродовж звітнього періоду в ефірі обласного радіо «Пульс FM» прозвучало 4 виступи, у регіональній пресі надруковано 21 публікацію, що висвітлювали проблеми матеріально-технічного забезпечення судів, інтерв'ю та виступи суддів регіону.

ТУ ДСА України у Черкаській області протягом звітнього періоду в періодичній пресі «Трибуна хлібороба», Христинівського району, опубліковано роз'яснення чинного законодавства на тему «Розподіл майна», у періодичному виданні Чорнобаївського району «Наше слово» була опублікована стаття «Підсумки роботи Чорнобаївського районного суду за 2011 рік», в районній газеті «Жашківщина» опублікована стаття «Щодо розгляду Жашківським районним судом справ про адміністративні правопорушення за минулий рік», в інформаційній газеті «Лівобережна» Золотоніського району була розміщена одна стаття в рубриці «Із зали суду». Також було здійснено 9 виступів на радіо та 1 виступ по телебаченню.

Територіальним управлінням ДСА України в Чернівецькій області на обласному радіо «Буковина» у щотижневій рубриці «Оперативно про головне: інформують прес-служби» систематично висвітлюються питання діяльності управління. Окрім того, у вівторок кожного тижня на радіостанції «Радіо-Буковина» виходить 3-4-хвилинна рубрика

«У судах області», в якій висвітлюється інформація про розгляд у судах Буковини резонансних кримінальних справ, роз'яснюється процедура звернення у судові інстанції громадян для захисту своїх прав та свобод. На веб-порталі ТУ ДСА України в Чернівецькій області та районних судів розміщено 174 матеріали про розгляд у районних судах найбільш резонансних кримінальних справ.

В лютому 2012 року надруковано ексклюзивне видання книги, присвяченої 80-річчю з Дня заснування Дніпропетровської області, в якій опубліковано статтю начальника ТУ ДСА України в Дніпропетровській області на тему: «Структурна організація територіального управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області та основні завдання, покладені на управління». За 2012 рік надруковано в газетах «Наше місто», «Вісті Придніпров'я» та в інформаційно-правовій газеті «Правник» 16 оголошень. У червні 2012 року здійснено закупівлю на 46 судів області газети «Закон і Бізнес» та Часопис цивільного та кримінального судочинства на 2 півріччя 2012 року.

Слід відзначити ТУ ДСА України у Вінницькій області, котрим на веб-сайті територіального управління веб-порталу «Судова влада України» для забезпечення обміну досвідом між керівниками апаратів створено розділ «Досвід, вартий на увагу», де публікуються звіти про діяльність керівників апаратів та інші матеріали щодо організації діяльності суду. Активно висвітлюється діяльність територіального управління та місцевих загальних судів області в друкованих засобах масової інформації. Зокрема, у звітному періоді розміщено 62 публікації у друкованих виданнях (видання «Вісник ДСА України», «Обрії Оратівщини», «Ямпільські вісті», «Подільська зоря», «Тростянецькі вісті»). У газеті «Закон і Бізнес» була опублікована стаття голови Ладизинського міського суду Вінницької області щодо неузгодженості норм КУпАП. Також у звітному періоді в ефірі місцевої радіостанції відбулося кілька виступів з питань законодавства про державну службу, застосування антикорупційного законодавства та з питань профілактики злочинності (5 виступів). У зв'язку з прийняттям Закону України «Про судовий збір» за ініціативи місцевих загальних судів області було опубліковано в місцевій пресі ряд статей про особливості сплати судового збору.

Варто зауважити, що активно співпрацює з регіональними засобами масової інформації ТУ ДСА України в Одеській області. Так, 20 березня 2012 року відбулась прес-конференція щодо підсумків роботи судів Одеської області за 2011 рік, в якій взяли участь начальник ТУ ДСА України в Одеській області Куценко В.Д. та представники ЗМІ: ТРК «РИАК», ІА «Контекст-Причорномор'є», ТК «Репортер», Таймер, ТК «Круг», ООДТРК, «Вечерня Одесса», ООДТРК радіо, 048.ua та інші. Крім того, до 10-ї річниці ДСА України, ТУ ДСА України в Одеській області разом з телеканалом «Репортер» було знято інформаційний сюжет про діяльність територіального управління та продемонстровано протягом двох тижнів у період з 20 серпня 2012 року по 2 вересня 2012 року на телеканалі «Репортер».

Загалом, протягом звітного періоду територіальними управліннями було опубліковано 1450 публікацій на веб-сторінках ТУ ДСА України веб-порталу «Судова влада України».

Найбільш активними в оновленні своїх веб-сайтів були ТУ ДСА в Вінницькій (247 публікацій), Одеській (195), Донецькій (167) та Рівненській (117) областях. Найменше оновлено інформації в ТУ ДСА в Черкаській (12), та Харківській (2) областях та місті Севастополі (9).

Крім того, за звітний період було опубліковано 8766 статей на веб-сторінках судів. Найбільше публікацій розміщено на веб-сайтах судів Донецької області – 1498 статей. Не було здійснено жодної публікації судами Дніпропетровської області.

8. Результати перевірок фінансово-господарської діяльності територіальних управлінь Державної судової адміністрації України

Відповідно до Планів проведення контрольних заходів фінансово-господарської діяльності установ судової системи на перше та друге півріччя 2012 року, затверджених наказами Державної судової адміністрації України від 11 січня 2012 року № 2 та від 03 липня 2012 року № 74 (зі змінами), управлінням аудиту проведено 31 контрольний захід, у тому числі:

25 планових контрольних заходів а саме:

- 8 перевірок вивчення фінансового стану та проведення аналізу фінансової діяльності, спільно з Радою суддів загальних судів України та Радою суддів господарських судів України;
- 7 перевірок цільового та ефективного використання бюджетних коштів;
- 6 перевірок дотримання вимог чинного законодавства щодо застосування процедур та укладання угод при закупівлі товарів, робіт на послуг за державні кошти та аналіз надходження судового збору;
- 4 аудита (аудит відповідності, аудит ефективності, аудит ефективності та відповідності, фінансовий аудит).

Об'єктами планових перевірок та аудитів були:

- територіальні управління Державної судової адміністрації України в Житомирській, Дніпропетровській, Закарпатській, Київській, Харківській областях та в Автономній Республіці Крим;
- Київський та Вінницький окружні адміністративні суди, окружний адміністративний суд міста Києва;
- Києво-Святошинський районний суд та Ірпінський міський суд Київської області;

Позапланово була проведена перевірка аналізу причин та умов невикористання територіальним управлінням ДСА України в Миколаївській області відкритих асигнувань за загальним та спеціальним фондами державного бюджету у 2011 році та позапланова перевірка територіального управління ДСА України у Запорізькій області щодо стану організаційного забезпечення та діяльності Токмацького районного суду Запорізької області.

За результатами проведених контрольних заходів, установам, що перевірялись, надіслано вимоги щодо усунення недоліків та вжиття заходів щодо відшкодування незаконних витрат фінансових ресурсів та інших порушень фінансової дисципліни.

Крім того, до програм перевірок включено проведення аналізу стану надходження судового збору, під час якого встановлено, що:

- внаслідок звільнення судами від сплати збору підприємств та організацій, що подавали позови щодо стягнення заборгованості за надані послуги на підставі рішень міських рад державним бюджетом, несвоєчасно отримано або недоотримано коштів на загальну суму 7,6 тис. грн. (територіальні управління Державної судової адміністрації України в Автономній Республіці Крим, в Житомирській та Дніпропетровській областях);
- внаслідок сплати позивачами судового збору за ставками, які встановлено до 1 січня 2012 року, судьями не вжито заходів щодо стягнення судового збору у повному обсязі, державним бюджетом недоотримано коштів у загальній сумі 4,4 тис. грн. (територіальні управління Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській та Закарпатській областях);

Також, під час проведення управлінням аудиту перевірки цільового та ефективного використання бюджетних коштів у ТУ ДСА України у Харківській області, здійснено аналіз достовірності відображення сум судового збору в комп'ютерній програмі «Діловодство загальних судів» та проблемних питань, які виникають під час роботи із зазначеною програмою в загальних місцевих судах міста Харкова та Харківської області. З метою поліпшення організації роботи до ДП «Інформаційні судові системи» направлено листа із зазначеними проблемними питаннями щодо експлуатації комп'ютерної програми «Діловодство загальних судів» для її удосконалення.

9. Стан обліково-статистичної роботи

У січні-лютому 2012 року проводилась робота по збору, перевірці та зведенню звітів судів та територіальних управлінь Державної судової адміністрації України про стан здійснення правосуддя у 2011 році. Формувались та зводились звіти за формами 1, 1-АМ, 1-ОП, 1-Л, 1-АС, 2-А, 2-АС, 2-Ц, 21, 22-А, 22-Ц, 4, 5. Копії звітів надані вищим спеціалізованим судам, Верховному Суду України, Державній службі статистики України, Генеральній прокуратурі та іншим зацікавленим органам.

У процесі прийняття та перевірки звітів за 2011 рік про стан судимості та склад засуджених за формами № 6-9, надісланих територіальними управліннями ДСА України, була виявлена значна кількість помилок, зумовлених як неправильним заповненням картки на особу, стосовно якої судом розглянута кримінальна справа, так і програмними помилками. Тому вказані звіти були сформовані лише наприкінці березня. Формування звіту в автоматичному режимі передбачає заповнення усіх необхідних реквізитів картки на особу, щодо якої судом розглянута кримінальна справа, за результатами розгляду справи по інстанціях та обмін даними між інстанціями.

За результатами приймання звітів підготовлені та направлені до ДП «Інформаційні судові системи» зауваження відносно функціонування програмного забезпечення.

ДСА України та її територіальними управліннями постійно здійснюються заходи з методично-навчальної роботи, зокрема, вперше з метою підвищення ефективності роботи працівників апаратів судів, що займаються судовою статистикою, 20 червня (для апеляційних судів) та 21 червня (для місцевих судів) 2012 року було проведено загальний відеосемінар з підготовки та формування статистичних звітів засобами КП «Д-3» за участю фахівців Державної судової адміністрації України та департаменту розробки програмного забезпечення ДП «Інформаційні судові системи». Восени було проведено ще 5 подібних відеосемінарів, на яких фахівці знайомилися з новими функціональними можливостями комп'ютерної програми «Діловодство спеціалізованих судів» версії 1.8.2 та комп'ютерної програми «Д-3» версії 3.4.

У грудні 2012 року за підтримки Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Україна: справедливе правосуддя» для фахівців з судової статистики територіальних управлінь та апеляційних судів, окружних та апеляційних адміністративних судів були проведені семінари, на яких розглядалися питання, що виникають під час експлуатації комп'ютерних програм, а саме: необхідні умови та особливості побудови фільтрів, які використовуються для формування звітності; експорт/імпорт даних, загальні принципи автоматичного розподілу справ, методика перевірки сформованих звітів.

Основні проблеми в обліково-статистичній роботі та шляхи їх вирішення:

1. Основним проблемним питанням залишається недосконалість автоматизованої системи документообігу: автоматизація процесів проходження процесуальних документів та формування документів первинного обліку справ та матеріалів, забезпечення загального діловодства і документообігу внутрішніх та зовнішніх документів, здійснення процесуального контролю та контролю виконання документів, відстеження порядку проходження справ та документів, розподіл судових справ та документів, розподіл судових справ і матеріалів між суддями, формування звітності про стан здійснення правосуддя.

З метою удосконалення автоматизованої системи документообігу повинна проводитись спільна робота з представниками інформаційно-технічного середовища та судової системи, в тому числі шляхом подання зауважень та пропозицій до роботи програмного забезпечення: судами та територіальними управліннями відповідно до центру технічної підтримки програмного забезпечення та Державної судової адміністрації

України, в частині їх повноважень. Зауваження та пропозиції повинні містити не лише опис проблеми, а й бачення шляхів їх вирішення.

2. Залишається проблемним питання кадрового забезпечення апарату судів через високий темп плинності кадрів в судах, оскільки особистості, що мають більш високий професійний рівень, незадоволені низьким рівнем матеріального забезпечення.

Також не повинні втрачати своєї актуальності навчання, заняття, семінари та стажування з метою фахового навчання, удосконалення та оновлення знань та умінь, підвищення кваліфікації працівників місцевих та апеляційних судів, які відповідають за ведення судової статистики та діловодства на місцях.

3. Необхідно постійно контролювати роботу щодо приведення у відповідність до норм чинного законодавства нормативно-правових актів, які регламентують питання організації та ведення судової статистики, діловодства і архіву судів.

Одночасно необхідно звернути увагу, що поліпшення якості заповнення і подання статистичної звітності залежить від вчасності та юридичної грамотності при заповненні працівниками судів документів первинного обліку.

Крім того, необхідно вводити інформацію в додаткові електронні поля, які запроваджені у обліково-статистичних картках в КП «Д-3», адже звітність до цього часу формувалась не лише з карток, а і з матеріалів справи, а для достовірності показників при автоматизованому веденні звітів вичерпна інформація повинна міститись в обліково-статистичних картках.

4. Суттєвою проблемою, особливо в умовах сьогодення та зокрема функціонування автоматизованої системи документообігу, є незадовільний стан забезпечення комп'ютерною технікою, що відповідала б сучасним програмним вимогам. Вирішення цієї проблеми потребує додаткового фінансового, матеріально-технічного, техніко-технологічного та кадрового забезпечення.

Слід відмітити, що протягом звітнього періоду ДСА України здійснювалось нормативно-правове забезпечення функціонування й удосконалення обліково-статистичної роботи у судах, діловодства та організації роботи з питань судової статистики, а саме:

- розроблено та затверджено наказ ДСА України від 20 лютого 2012 року № 23 «Про внесення змін до наказу ДСА України від 18 березня 2004 року №32/04, щодо затвердження форми картки на особу, стосовно якої судом розглянуто кримінальну справу, та Інструкції щодо її заповнення»;

- з метою вдосконалення звітності апеляційних та місцевих судів внесено зміни до наказу ДСА України від 5 червня 2006 року № 55 «Про затвердження форм звітності про розгляд апеляційними та місцевими (крім господарських) судами судових справ і матеріалів та Інструкції щодо їх заповнення і подання» (наказ ДСА України від 2 липня 2012 року № 73);

- наказом ДСА України від 3 липня 2012 року № 75 внесено доповнення до Інструкцій з діловодства, зокрема щодо внесення відомостей про облік судового збору;

- наказом ДСА України від 10 серпня 2012 року № 95 «Про внесення змін до Довідника кодів судів загальної юрисдикції України, що застосовуються при веденні діловодства суду, судової статистики та Єдиного державного реєстру судових рішень» було доповнено Довідник кодів судів загальної юрисдикції України;

- розроблено та затверджено наказ ДСА України від 13 серпня 2012 року № 97 «Про затвердження Довідника кодів судів загальної юрисдикції України»;

- розроблено та затверджено наказ ДСА України від 13 серпня 2012 року № 98 «Про затвердження форми звітності № 2-вд «Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних з виборами народних депутатів України у 2012 році»;

- з метою приведення у відповідність до положень Податкового кодексу наказом ДСА України від 4 вересня 2012 року № 101 «Про внесення змін до наказу ДСА України від 27 червня 2006 року № 68» внесено зміни до Інструкції з діловодства в місцевому загальному суді щодо заповнення виконавчого листа;

- наказом ДСА України від 5 вересня 2012 року № 103 внесено зміни до Інструкції з діловодства в місцевому загальному суді, Інструкції з діловодства в апеляційному загальному суді, Інструкції з діловодства в апеляційних та місцевих адміністративних судах щодо присвоєння кожній справі єдиного унікального номеру;

- у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України та приведенням у відповідність нормативно-правових актів, наказом ДСА України від 25 вересня 2012 року № 109 «Про внесення змін до наказу ДСА України від 27 червня 2006 року № 68» внесено зміни до Інструкції з діловодства у місцевому загальному суді, а також наказом ДСА України від 25 вересня 2012 року № 110 «Про внесення змін до наказу ДСА України від 06 січня 2006 року № 1» внесено зміни до Інструкції з діловодства в апеляційному загальному суді;

- наказом ДСА України від 25 вересня 2012 року № 111 внесено зміни до Інструкції з діловодства в місцевому загальному суді, Інструкції з діловодства в апеляційному загальному суді, Інструкції з діловодства в апеляційних та місцевих адміністративних судах щодо унікального штрих-коду;

- наказом від 30 листопада 2012 року № 162 внесено зміни до інструкцій з діловодства, в частині необов'язкового роздрукування обліково-статистичних карток.

- також у грудні наказами №№ 176, 180, 181 затверджено зміни до Інструкцій з діловодства судів.

- опрацьовано проект Інструкції про порядок ведення апаратами місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції оперативного обліку справляння судового збору до бюджету, контроль за справлянням якого здійснюється Державною судовою адміністрацією України;

- опрацьовано та підготовлено пропозиції до проекту Інструкції про порядок проведення процесуальних дій у режимі відео-конференції під час судового провадження;

- опрацьовано та підготовлено пропозиції до проекту Інструкції з діловодства в господарських судах.

Також, у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України, ДСА України розроблено нові форми звітності про розгляд судових справ і матеріалів, апеляційними та місцевими загальними судами в порядку кримінального судочинства, а саме:

- ✓ форма №1-1 «Звіт судів першої інстанції про розгляд справ кримінального провадження»;

- ✓ форма №21-1 «Звіт про перегляд судових рішень за апеляційною скаргою у справах кримінального провадження та перегляд постанов про адміністративні правопорушення».

Для створення єдиної інформаційної системи облікових показників щодо сплати судового збору в місцевих та апеляційних судах наказом від 7 грудня 2012 року № 164 Державною судовою адміністрацією України затверджено перелік відомостей про судовий збір. Внесення відомостей про сплату, звільнення від сплати та повернення судового збору здійснюється шляхом заповнення даних в автоматизованій системі документообігу суду. Наказом від 21 грудня 2012 року № 172 затверджено форму звітності «Звіт про справляння, звільнення від сплати та повернення судового збору в місцевих та апеляційних судах».

10. Претензійно-позовна робота

Відповідно до проведеного статистичного узагальнення протягом 2012 року спеціалістами відділу представництва інтересів у судах та договірної роботи управління правового забезпечення ДСА України здійснено супроводження та належне представництво інтересів ДСА України та її територіальних управлінь у понад 2 тис. справ. За вказаний період до ДСА України подано 408 позовів, що у 2 рази менше, ніж у 2011 році – 819 позовів (у 2010 році – 1498 позовів).

В основному позовні вимоги суддів стосуються (за категоріями справ):

- перерахунок заробітної плати, щомісячного грошового утримання або пенсії – 138 справ, при тому було 425 справ у 2011 році (у 2010 – 1393 справи);
- зобов'язання вчинити певні дії – 187 справ у 2011 році, 143 справи у 2012 році;
- стягнення грошової компенсації сум податку з доходів фізичних осіб – 98 справ у 2011 році (у 2010 – 1 справа), 65 справ у 2012 році;
- забезпечення житлом – 20 справ у 2011 році (у 2010 – 50 справ), 7 справ у 2012 році;
- зарахування стажу роботи (військова служба в Афганістані, робота стажистом в прокуратурі, стажер – судді) – 10 справ у 2011 році (у 2010 – 13 справ), 6 справ у 2012 році;
- обов'язкового державного страхування життя і здоров'я суддів – 9 справ у 2011 (у 2010 – 11 справ), 5 справ у 2012 році.

До господарських судів у 2010 році надійшло 16 позовів, у 2011 році – 57 позовів, у 2012 році – 44 позови.

Статистичні дані заявлених позовів вказують на те, що домінуючу частину позовних вимог суддів різних регіонів України становлять позови про перерахунок оплати праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2005 року № 865 «Про оплату праці та щомісячне грошове утримання суддів».

11. Договірна робота

На виконання наказу ДСА України від 22 лютого 2006 року № 16, який передбачає звітність один раз на півріччя, управлінням правового забезпечення ДСА України проведено узагальнення стану укладання і виконання цивільно-правових та господарських договорів протягом 2012 року територіальними управліннями ДСА України.

В основному територіальними управліннями ДСА України укладаються договори на користь судів щодо закупівлі канцелярського приладдя, комп'ютерів та комплектуючих до оргтехніки, а також охорони приміщень судів. Усі договори укладаються лише у разі доцільності їх укладання та за умови наявності і в межах коштів, передбачених відповідними статтями бюджету на поточний рік.

Територіальними управліннями ДСА України було укладено у 2012 році 9665 договорів на загальну суму 361 423 246,18 грн., з них: 9358 договорів на суму 357 728 310,39 укладено на користь судів та 307 договорів на суму 3 694 935,79 грн. укладено на користь територіальних управлінь.

12. Розгляд звернень громадян

До Державної судової адміністрації України за 2012 рік надійшло 2054 звернення громадян, що на 135 звернень, або на 7%, *більше*, ніж за попередній рік.

Із загальної кількості звернень, що надійшли до Державної судової адміністрації України 32% (667) становлять скарги. З метою недопущення повторних звернень, в залежності від суті питання, громадянам детально роз'яснюються норми чинного

цивільного процесуального, кримінального процесуального, трудового та інших галузей законодавства, в межах компетенції Державної судової адміністрації України.

Основними питаннями, що порушуються громадянами у скаргах є:

- процесуальні дії судді – 285 (43 %), з яких 89 (31%) – тяганина з розгляду судових справ;

- організація роботи суду – 293 (45 %);

- поведінка працівників суду – 30 (4%);

- організація роботи Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь – 20 (3 %);

- інші питання – 39 (6 %).

Також у звітному періоді до ДСА України надійшло 297 звернень працівників апаратів місцевих судів України щодо низького рівня оплати праці.

Слід зазначити, що звернення розглядаються у терміни, передбачені статтею 20 Закону України «Про звернення громадян».

Аналіз розгляду звернень свідчить про те, що керівництво та працівники Державної судової адміністрації України відповідально ставляться до виконання вимог чинного законодавства щодо поліпшення організації роботи зі зверненнями громадян, приділяють значну увагу пошуку можливих шляхів вирішення питань, порушених у зверненнях. У відповідях надається вичерпна інформація у межах повноважень структурних підрозділів, задіяних при розгляді звернень.

Окремо потрібно виділити Харківську (кількість скарг у 2011 році становила 354, у 2012 році – 300), Запорізьку (кількість скарг у 2011 році становила 275), Херсонську область (у 2011 році – 208 скарг), Дніпропетровську (у 2012 році – 182 скарги), та Донецьку область – (у 2012 році – 183 скарги). Найменше скарг надійшло до територіальних управлінь ДСА України в Волинській, Сумській та Рівненській областях.

Крім того, протягом 2012 року до Державної судової адміністрації України надійшло 20 скарг на організацію роботи територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, а саме:

– ТУ ДСА України в Харківській області (скарга гр. Печеніжського В.Г. щодо неналежно проведеної, на його думку, перевірки по фактам, викладеним у зверненні та скарга гр. Нікітенка П.І. щодо неналежного, на його думку, розгляду попереднього звернення);

– ТУ ДСА України в Полтавській області (скарга гр. Соболева В.А., судді у відставці, щодо неправомірних, на його думку, дій начальника ТУ ДСА України в Полтавській області Клочка І.А., в частині повернення утриманого податку з доходів фізичних осіб та скарга гр. Бакланової Г.І. щодо неправомірних, на її думку, дій заступника начальника ТУ ДСА України в Полтавській області Федька В.О.);

– ТУ ДСА України в Автономній Республіці Крим (скарга гр. Савіної Л.М. щодо неналежного, на її думку, розгляду попереднього звернення);

– ТУ ДСА України в Волинській області (скарга гр. Ничая В.М, судді у відставці, щодо неправомірних, на його думку, дій начальника ТУ ДСА України в Волинській області Коцирій Н.В.);

– ТУ ДСА України в Одеській області (скарги гр. Бикової О.В. щодо неправомірних, на її думку, дій начальника ТУ ДСА України в Одеській області Куценка В.Д. та заступника начальника ТУ ДСА України в Одеській області Глуценка В.М.; скарга гр. Матковської Н.В. щодо неналежного, на її думку, розгляду попереднього звернення);

– ТУ ДСА України в Донецькій області (скарга гр. Николаєнко О.В. стосовно неналежного виконання обов'язків начальником ТУ ДСА України в Донецькій області Бадаховим Н.Я.);

– ТУ ДСА України в Кіровоградській області (скарга гр. Целіщевої О.О. щодо неналежного, на її думку, розгляду попереднього звернення);

– ТУ ДСА України в Івано-Франківській області (скарга гр. Хлібкевича В.Я. неналежно проведеної, на його думку, перевірки по фактам, викладеним у зверненні);

– ТУ ДСА України в Дніпропетровській області (скарга гр. Покуся В.П. стосовно неналежного, на його думку, розгляду попереднього звернення та скарга гр. Кутового В.М. стосовно неналежного, на його думку, розгляду попереднього звернення);

ТУ ДСА України в місті Києві (скарга гр. Данченко Н.А. щодо неналежного, на її думку, розгляду попереднього звернення та гр. Дорошко О.Є. щодо неналежного, на її думку, розгляду попереднього звернення).

В результаті розгляду зазначених скарг вони були визнані необґрунтованими.

З метою удосконалення організації роботи зі зверненнями громадян пропонується:

- не допускати надання неоднозначних, необґрунтованих або неповних відповідей за зверненнями громадян, із порушенням строків, установлених законодавством, безпідставної передачі розгляду звернень іншим органам;
- у роботі з письмовими зверненнями громадян, а також під час їх особистого прийому забезпечити дотримання етики поведінки державного службовця, забезпечувати кваліфікований, неупереджений, об'єктивний, всебічний і своєчасний розгляд порушених питань з метою їх оперативного розв'язання.

Висновки

Підсумовуючи вищезазначене, слід зауважити, що протягом 2012 року територіальними управліннями Державної судової адміністрації України здійснено ряд заходів щодо реалізації завдань із організаційного забезпечення діяльності місцевих загальних судів.

Створення належних умов для відправлення правосуддя місцевими загальними судами залежить від багатьох чинників, серед яких головним є забезпечення державою фінансування в повному обсязі від об'єктивної потреби.

Основною проблемою, що стоїть перед територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, є низький рівень задоволення бюджетного запиту.

Однак, територіальними управліннями Державної судової адміністрації України приділяється постійна увага питанням повного, раціонального та ефективного використання бюджетних коштів для організаційного забезпечення діяльності місцевих загальних судів.

Разом з тим, зазначимо, що в процесі впровадження нової повнофункціональної комп'ютерної програми для автоматизації документообігу в місцевих загальних судах «Д-3» було встановлено, що наявне серверне обладнання в судах не витримує навантаження і тому є необхідність у його модернізації чи придбанні більш потужного серверного обладнання. Таким чином, однією з проблем була й залишається недостатня забезпеченість судів комп'ютерною технікою.

Окремо слід звернути увагу на вирішення питання належного забезпечення судів приміщеннями. Найкращий показник забезпечення судів приміщеннями мають наступні області: Рівненська – 39% (7 судів з 18), Миколаївська – 29% (7 з 24), Чернівецька – 29% (4 з 14), Херсонська – 27% (6 з 22), Черкаська – 26% (6 з 23) та Чернігівська – 25% (6 з 24). Жоден з судів Харківської області, міста Києва та міста Севастополя не забезпечено належним приміщенням. Однак, даний показник характеризує не стільки роботу територіальних управлінь Державної судової адміністрації України, скільки ставлення місцевої влади до проблем місцевих судів.

Проблема із забезпеченням судів належними приміщеннями є украй важливою і вирішити її можливо лише за участю всіх гілок влади, і в першу чергу, за умови відповідного фінансування державою.

Слід зауважити, що територіальні управління ДСА України організовують роботу по залученню працівників апаратів місцевих загальних судів до проходження підвищення

кваліфікації шляхом направлення їх на навчання та проведення відповідних семінарів, в тому числі здійснюють проведення короткострокових семінарів самостійно.

**Начальник управління
організаційного забезпечення
діяльності Державної судової
адміністрації України**

О.В. Сімановський